

Utvärdering: Fysiskt spel

Slutrapport av pilotprojektet
”Tacklingar i Damishockey”

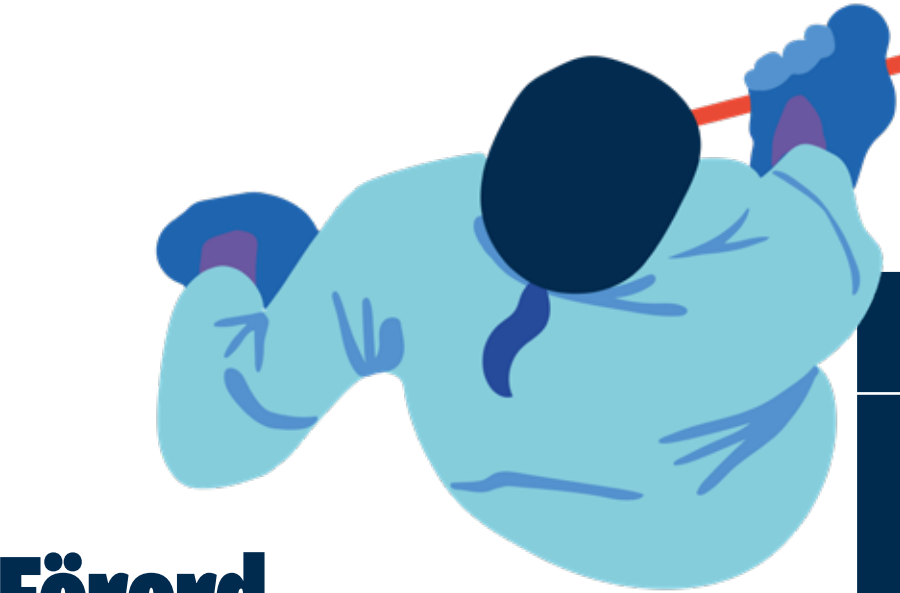

Innehåll

Förord	3	ÅR 2	
Bakgrund	4	Genomförande	24
Nollvision	4	Resultat och analys	25
SWOT-analys utifrån Nollvision	4	SDHL – skador	25
Strategi Svensk Flick och damishockey	6	Uttalanden från Sportsligt ansvariga i SDHL	25
		NDHL – skador	26
		Juniorserierna	26
		Domare	26
ÅR 1		ÅR 3	
Genomförande	8	Genomförande	30
Kommunikation	8	F13-F16 serierna	30
Resultat och analys	9	TV-pucken	30
Utvärderingsfilmer	9	Seniorlag	30
Utvärdering år 1	9	Resultat och analys	31
Utvärdering: ”Att tackla hjärnspöken”	10	SDHL – skador	31
Inledning och syfte	10	Sportchefernas uttalanden	31
Bakgrund	10	NDHL-skador	32
Konklusion	12	Flickor helplan 13–16	32
Resultat	12	Övriga kommentar kring projektet	35
Ledare i SDHL och NDHL	13		
SDHL- och NDHL-spelarnas uppfattning	15	Slutsatser och vidare arbete	38
Bibliografi	21	Spelarnas säkerhet – skador	38
Slutsatser	22	Sportsligt perspektiv	38
		Domarnas perspektiv	38
		Avslutning	38
		Summary	39
		Player’s safety – injuries	39
		Sporting perspective	39
		Referees’ perspective	39
		Conclusion	39

Pilotprojektet ”Tacklingar i Svensk damishockey” har pågått de senaste tre åren och är en start för kommande tid framöver. Spelarnas säkerhet och skadeproblematiken med hjärnskakningar i fokus har fått stått i centrum för detta projekt men har också medfört andra positiva incitament för att utveckla ishockeyn. Denna slutrapport är en beskrivning för hur detta arbete gått till och hur implementeringen av att återinfört fysiskt spel i ishockeyn för damer har gått till och vad som legat till grund för detta.

Förord

Projektet ”Tacklingar i Damishockey” tar en utgångspunkt från tidigare visade resultat ur projektet nollvision. Att fysiskt spel har haft en positiv effekt på hjärnskakningsutmaningen inom svensk damishockey och minskat med 75% under införandet av mer fysiskt spel. Huvudsyftet med projektet är att öka spelarnas säkerhet och minska antalet hjärnskakningar inom ishockeyn för damer/flickor.

Syftet med projektet är även att bidra till våra gemensamma strategiska mål inom svensk flick- och damishockey genom att skapa en spelarutbildning av hög kvalitet. Svenska Ishockey är enade i att arbeta för att skapa och ha en hög kvalitet på det svenska spelarna i våra prestationsserier med målet om att öka vår internationella konkurrenskraft.

ANSVARIGA

Projektansvarig: Morgan Johansson, ansvarig för spelares säkerhet Svenska Ishockeyförbundet.

Medskribent: Sara Ridderlund, ansvarig Dam-Flickishockey Svenska Ishockeyförbundet.

Forskare knutna till projektet: Mikael Swarén, forskare, idrott och hälsovetenskap vid högskolan Dalarna och Tobias Stark, universitetslektor vid Linneuniversitetet, institutionen för idrottsvetenskap.

SDHL samarbete: Angelica Lindeberg, VD Svenska Dam Hockey Ligan.

Bakgrund

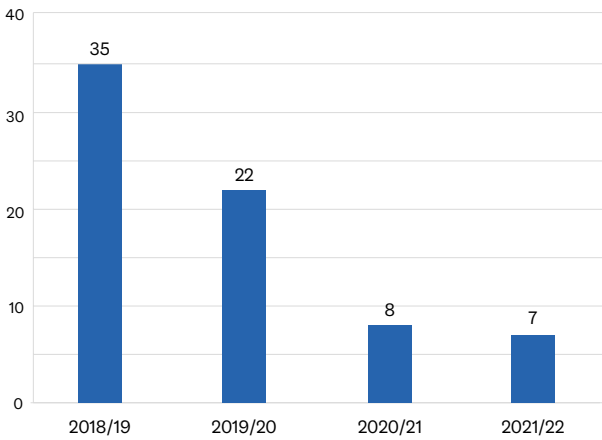
Nollvision

Projektet Nollvision är ett arbete initierat av Svenska Ishockeyförbundet för att arbeta förebyggande med hjärnskakningsfrågan inom svensk ishockey, tillsammans med SHL, SDHL, Hockeyallsvenskan, Hockeyettan och SICO. Projekt Nollvision jobbar enbart med förebyggande åtgärder. En aktivitetslista med några prioriterade områden har tagits fram. Dessa områden gäller; utbildning, spelet, regler, forskningsprojekt, bevakning/uppföljning, utrustning/material, information/marknadsföring. Projektet nollvision startade december 2018.

Damhockeyn har en utvecklingskurva som pekar brant uppåt och vi ser att utbildningen av spelare har inte prioriterats. Via studier har vi kunnat se att spelarna inte är tillräckligt förbereda för dessa situationer. Vetenskaplig utredning genomfördes under ledning av Mikael Swarén, Forskare, Idrotts- och hälsovetenskap, Institutionen för hälsa och välfärd vid Dalarnas högskola. Undersökningen genomfördes på Leksands SDHL spelare samt Leksand J20 spelare. Mätningar har genomförts i Player load, spelarnas intensitet. Samt inrapporteringssystem infördes i SDHL för att rapportera alla hjärnskakningar under träning och match under säsongen 2018/2019. Ett av resultaten från studien i Leksand visade att många av smällarna som skedde skapades av spelarna själva. Låg intensitet på träningar var också en anledning till att spelarna inte var riktigt ”påslagna” i matchsituationer.

Ur det sprungna resultatet beslutades att införa mer fysiskt spel i SDHL med start säsongen 2019/2020 med målet att minska antalet huvudskador. Videomaterial användes för att identifiera tillåtna tacklingar. Utbildningsmaterial visades för alla SDHL klubbar för att skapa förståelser hos spelare och ledare. Efter utvärdering av säsongerna 2019-2022 i SDHL kan det konstateras en positiv utveckling när det gäller problematiken med hjärnskakningarna. Det fysiska spelet är troligtvis inte den enda anledningen till det positiva resultatet. Andra faktorer som hur spelarna förhåller sig till varandra och ökad medvetenhet ses som möjliga förklaringar. Resultat påvisar att fysiskt spel i sig inte påverkar hjärnskakningsproblematiken. Detta är givetvis en balansgång hur långt man skall gå. Däremot rekommenderas inte tacklingar på öppen is i motsatt åkriktning.

RAPPORTERADE HJÄRNSKAKNINGAR I SDHL

Grafik 1. Stapeldiagram över antalet rapporterade hjärnskakningar i SDHL 2018-2022 under match eller träning.

SWOT-analys utifrån Nollvision

En analys har genomförts utifrån frågan att införa tacklingar i Svensk Damishockey. Innehållet i SWOT-analysen kommer från en insamling av vad tränare och sportchefer anser i NDHL samt SDHL lagen genom skriftlig insamling av möjligheter, svagheter, hot och styrkor. Det är även information från förbundskaptener för damlagen på Svenska Ishockeyförbundet.

Styrkor med projektet:

- Hjärnskakningarna har gått ner med fysiskt spel hittills.
- Att fler spelare är mer redo för att ta en smäll.
- Att höja kvaliteten på det svenska spelarna i våra prestationsligor.
- Många spelare positiva.
- Alla domare får samma regelbok
- Fler domare som kan regelboken
- Enda ligan i världen som spelar med tacklingar.
- Damhockeyn får samma regelbok som herrhockeyn (förutom open-ice nord/syd)
- Högre status och få bort det negativa mot damhockeyn att det inte är samma sport utan tacklingar.
- Enda ligan i världen som spelar med tacklingar.
- De som spelat med killar är redo för att spela med tacklingar.
- Intresse och kommersiellt.

- Utbildningsbiten blir lättare alla lär sig fullkontakt.
- Debatt om boarding och charging kan väckas till liv som även kan påverka herrhockeyn i positiv riktning, för det har man slutat döma ut för idag.

Svagheter

- Risk att tappa bästa "lirarna" i SDHL som inte vill spela med tacklingar.
- Oklart hur den fysiska statusen är idag på spelarna? Kan ta tackling?
- Att en del inte vet hur man varken ska tackla eller ska ta emot en tackling.

Möjligheter

- Information/utbildning i tidig ålder till föreningar. Spelarna blir bättre utbildade/tränade i tidig ålder.
- Sätta in krav på den fysiska statusen i klubbarna för att kunna hantera mer fysiskt spel.
- Spelarna lär sig vara mer redo för kontaktsport så skadorna kanske minskar.
- Resten av världen tar rygg och regeln ändras i framtiden.
- Kan dra mer publik när vi har mer fysiskt spel.
- Vi går i bräsch för hela damhockeyvärlden.
- Lockar fler bra internationella spelare till SDHL.
- Möjlighet att inte problematisera eller förstora införandet, rekommendation är att inte prata så mycket om det utan bara fortsätta spela och låta domaren avgöra om det är för hårt. Idag tacklas det redan men man blir utvisad.

Hot

- Skador, hur följer vi upp skadeproblematiken som eventuellt kan komma med detta.
- Att vi fortsatt håller lågt antal hjärnskakningar när regelboken ändras.
- Att vi kör med tacklingar men inte open-ice, om vi blir ifrågasatta att inte köra lika som herrarna hela vägen ut.
- Kan uppfattas som SIF vill förstärka machokulturen inom hockeyn.

Strategi Svensk Flick och damishockey

Under 2021 pågick projektet Svensk Ishockeys Flick och damsatsning som resulterar i gemensamma beslut för riktning framåt i svensk ishockey mot 2030. Projektet resulterade i ett antal mål och strategier som alla i Svensk Ishockey ska verka för och arbeta mot. Pilotprojektet med tacklingar i svensk damishockey färgar in i den gemensamma riktningen och utvecklingen av svensk flick- och damishockey.

- I strategierna för Svensk Ishockeys dam och flicksatsning finns strategier som pilotstudien tar spjörn emot. Strategi Prestation → Strategi 4 "Att ha en hög kvalitet på det svenska spelarna i våra prestationsserier".
- Strategi Utveckling → Strategi 3 "Att ha en hög kvalitet på spelarutbildningen i föreningarna ..."

Bild 2. Svenska Ishockeys dam och flickstrategier 2021–2030.

ÅR 1: GENOMFÖRANDE, RESULTAT, ANALYS, UTVÄRDERING OCH SLUTSATSER

År 1: Genomförande

Genomförandet av pilotprojektet beskrivs i kronologisk ordning från start april 2022 till april 2023.

2022

April	Beslut om pilotprojekt om ett år.
April	Information till berörda parter, SDHL, NDHL-Div1 och SICO.
Maj	Genomförande av 3 matcher i Falun med Damkronor och Olympisk Offensiv som genomförd med tacklingar. Utvärdering gjord av spelare, domare, tränare.
Maj	Kommunikation externt kring pilotprojektet.
Juni	Information till SDHL lagens medicinska team om nytt skaderegister.
Juni	Utskick av rörlig utbildningsfilm till SDHL, NDHL-div1 och SICO samt hockey-konsulenter internt på SIF.
Juli	Genomförande av 2 matcher i Skövde med Damkronor och Olympisk offensiv, mätningar och utvärdering gjordes med spelare, domare, tränare.

September	Fysiskt möte med representanter från SDHL, NDHL-Div1 och SICO.
September	Avstämning med domare. Utskick av utbildningsmaterial som komplement.
Oktober	Avstämning med Medicinska teamen utifrån skaderegister. <i>(Utvärdering 1 Skador)</i>
November	Digital avstämning med tränare och sportchefer i SDHL, NDHL-div1 utifrån frågemall med sportslig utveckling, enskild enkät. <i>(Utvärdering 2 – sportslig utveckling)</i>
November	Mätning player load på spelarna i U18 dam. <i>(Utvärdering 3 – spelare)</i>
December	Spelarenkät. <i>(Utvärdering 3 – spelare)</i>

December	Mätning player load på spelarna i Damkronorna, Ängelholm. <i>(Utvärdering 3 – spelare)</i>
-----------------	--

December	Digitalt möte, utvärdering domare, gruppintervju eller enkät. <i>(Utvärdering 4 – Regler)</i>
-----------------	---

2023

Januari	Utvärdering digitalt med medicinska teamen skaderegister samt enkät kring upplevelser hos medicinskt ansvarig. <i>(Utvärdering 1 – Skador)</i>
Februari	Utvärdering med Sportchefer och tränare SDHL, NDHL-div1, gruppintervjuer om upplevelser sportslig utveckling. <i>(Utvärdering 2 – Sportslig utveckling)</i>
Mars	Utvärdering och Analys av pilotstudien.
April	Slutsatser och nästa steg.

Kommunikation

Huvudbudskap

Projektet om tacklingar i Damishockey tar en utgångspunkt från tidigare visade resultat ur projektet nollvision. Att fysiskt spel har haft en positiv effekt på hjärnskaknings-utmaningen inom svensk damishockey och minskat med 75 % under införandet av mer fysiskt spel. Syftet med projektet är att ha en hög kvalitet på det svenska spelarna i våra prestationsserier med målet om att öka vår internationella konkurrenskraft.

Talespersoner

- Morgan Johansson, projektledare Nollvision, ansvarig spelares säkerhet Svenska Ishockeyförbundet.
- Mikael Swarén, Forskare, Idrotts- och hälsovetenskap, Dalarnas högskola.
- Sara Ridderlund, ansvarig för flick- och dam-strategierna Svenska Ishockeyförbundet.

År 1: Resultat och analys

Utvärdering genomförs löpande under säsongen på det plattformar som genomförs samt en övergripande utvärdering i april månad för att analysera projektets utfall och framtid. Utvärderingarna tar olika utgångspunkter. Den slutgiltiga analysen genomförs med en sammanslagning av det 5 separata utvärderingarna. Utvärderingar ur olika perspektiv. Alla kommer analyseras var och en för sig innan sammanlagd bild görs.

5 SEPARATA UTVÄRDERINGAR:

- 1. Utvärdering skador**
 - Utdrag ur skaderegistret från säsongen 2022/2023 med statistik på olika typer av skador.
 - Medicinskt ansvarigs upplevelser av skadorna under säsong
- 2. Utvärdering Sportslig utveckling**
 - Individuell enkät med tränare/sportchefer kring deras upplevelser om sportslig utveckling, november
 - Gruppintervju med tränare/sportchefer kring upplevelser, februari.
- 3. Utvärdering Spelare**
 - Mätningar på spelare vid flertalet match-tillfällen, mätning av intensitet på spelare. Data sammanställs från mätningarna.
 - Enkät till spelare kring spelarnas upplevelser.
- 4. Utvärdering Regler**
 - Utvärdering av utvisningar, anmälningar till disciplinnämnd med mera.
 - Enkät kring domarnas upplevelser utifrån sin domarroll om likriktning.
- 5. Dokumentation löpande**
 - Projektledaren dokumenterar löpande kring informella samtal under säsong.

Utvärderingsfilmer

På förbundets youtube kanal hittar man fem utvärderingsfilmer där olika personer uttalat sig om projektet utifrån olika perspektiv. Förbundskaptener, sportchefer, domare och aktiva.

- 1. Förbundskapten Ulf Lundberg:**
www.youtube.com/watch?v=m6k5HSk7l6w
- 2. Domarchef David Bergman:**
www.youtube.com/watch?v=hE9CgjREgqk
- 3. SDHL Sportchef Oscar Alsenfelt:**
www.youtube.com/watch?v=TIEBOT6-z7Y
- 4. Spelare Josefine Holmgren:**
www.youtube.com/watch?v=6WGdwtT8jmO
- 5. Domare Ida Henriksson:**
www.youtube.com/watch?v=XePC2FGpMc

Utvärdering år 1

Utvärderingen från år 1 är samlad under rapporten ”Att tackla hjärnspöken”. Sammanställt och framskriven av forskaren Tobias Stark. Detta för att få en så objektiv och systematisk bild av projektets första år som möjligt.

År 1 Utvärdering: "Att tackla hjärnspöken"

Inledning och syfte

Under säsongen 2022/2023 genomförde svensk ishockey pilotprojektet Tacklingar i damhockey. Satsningen var ett led i:

- det av Svenska Ishockeyförbundet initierade Projekt Nollvision, som handlar om förebyggande arbete mot hjärnskador, samt
- implementeringen av svensk ishockeys dam- och flickstrategier 2021-2030, gällande utvecklingen av de svenska spelarna i de inhemska prestationsserierna.

Tanken var att ge vägledning åt arbetet med att förverkliga dessa målsättningar. Pilotprojektet Tacklingar i damishockey genomfördes under perioden april 2022 till april 2023, där konkreta arbetsinsatser av olika slag (testmatcher, möten, extern kommunikation med mera) kombinerades med fortlöpande dokumentation och analys (Tacklingar i damishockey, 2022:6).

Denna utvärdering, Att tackla hjärnspöken, innebär en sammanställning och kritisk granskning av delar av det insamlade materialet, närmare bestämt:

- Intervjuer med landslagsledningen och domarna genomförda under Damkronornas och Olympisk offensivs samling i Falun, den 12-18 maj 2022,
- En muntlig utvärdering av SDHL-tränarnas och -sportchefernas erfarenheter,
- En övergripande dokumentation av NDHL-ledares upplevelser samt
- Inkomna svar på enkät som gått ut till samtliga spelare i SDHL och NDHL.

Utvärderingen är genomförd av Tobias Stark, vetenskaplig sakkunnig, Linnéuniversitetet; Morgan Johansson, projektledare Projekt Nollvision, Svenska Ishockeyförbundet; Angelica Lindeberg, kommersiell chef Svenska Spel Damhockeyligan, samt Oscar Alsenfelt, sportchef, Svenska Spel Damhockeyligan. Stark har sammanställt texten, Johansson, Alsenfelt och Lindeberg har samlat in det statistiska underlaget. Analysen är genomförd av samtliga medförfattare.

Alla informanter som figurerar i studien har anonymiserats av integritetsskäl. Enskilda klubbar specificeras endast gällande specifika frågor i de fall när det har framstått som angeläget.

Bakgrund

Kunskapsöversikt

Den moderna ishockeysporten tog form i Kanada decennier runt sekelskiftet 1900. Förekomsten av tacklingar inom damishockey har varit en ständigt återkommande stötesten sedan dess. Talande är bildandet av damlaget "Love-Me-Littles" vid Queen's University i Kingston i sydöstra Kanada år 1894. Lagets namn var ett direkt svar på den svavelosande kritik – med tillhörande spelförbud – som den lokale ärkebiskopen riktat mot spelarna för deras "their hard-hitting behaviour" (Avery & Stevens, 1997:77).

Ett viktigt skede i händelseförloppet var annars landslagsutbyttets intensifiering mot slutet av 1900-talet. Under Internationella Ishockeyförbundets (IIHF) kongress 1989 röstade de europeiska delegaterna "ja" till en motion om att tillåta tacklingar ("intentional bodychecking") under de första officiella världsmästerskapen för damer (1990), medan de nordamerikanska ombuden motsatte sig förslaget. Nordamerikansk ishockey hade då infört förbud mot "full bodychecking" på damsidan. Dam-VM 1990 genomfördes följaktligen med fullkontaktstacklingar, men därefter förbjöds de inom damishockeyn. Förändringen kan ses som en internationell strömlinjeformning av damishockeyn efter nordamerikanskt mönster, utifrån det uttalade syftet att möjliggöra spel för aktiva i olika åldrar och med skilda kroppsstorlekar (Avery & Stevens, 1997:23).

Under VM 1997 fick frågan förnyad aktualitet i och med att norska och schweiziska spelare gick ut i media och förordade återinförandet av fullkontaktsregeln på damsidan med motivering att det skulle göra konkurrensen hårdare (Avery & Stevens, 1997:25-26).

Även forskarsamhällets representanter har stött och blött frågan om förekomsten av fullskaliga tacklingar inom damishockeyn. En milstolpe i sammanhanget är sociologen Nancy Theberges etnografiska studie, Higher Goals, om vardagen i ett kanadensiskt elitlag på damsidan. Theberge framhåller där att:

"A common feeling [among the players] was that as they got older and more invested in their nonhockey careers, players were less willing to risk injury for

the sake of playing full-contact hockey. This sentiment was expressed by several players who said they had enjoyed the full contact but now that they were older and had careers they preferred to play without body checking”

(Theberge, 2000:120)

Dessa vittnesmål leder Theberge till slutsatsen att:

Better training of players, coaches, and officials, and improved material conditions including medical support are an important aspect of the struggle within women’s hockey to gain legitimization. At the same time, this struggle heightens the significance of the debate around the construction of the sport. As players become bigger, stronger, and more skilled, and the practice of the game more intense and physical, the question, ‘How should women play hockey?’ takes on added ideological importance. Central to the discussion of this question is that women’s hockey is played in a cultural context in which men’s sport is dominant. This is critical to the view that body checking is ‘part of the game’. More accurately, it is part of hockey as it has historically been conceptualized and practiced and is today epitomized by play in the National Hockey League. Debates about what version of the game is most appealing occur in a context in which this version has been positioned as the ‘real’ game and the model against which others have been compared and evaluated.”

(Theberge, 2000:133)

Dessa rön har sedermera tagits upp i svensk ishockeys genomgripande jämställdhetsutredning, Fullt lag. I den konstateras att:

”I och med att flick- och damishockeyn inte tillåter tacklingar på samma sätt som pojk- och herrverksamheten, det vill säga den gren av sporten som traditionellt uppfattas som den ”riktiga” versionen, är det många som anser att den förra är ointressant. Det gäller inte minst i sammanhang som det senaste året då otaliga röststarka experter yrkat på vikten av det fysiska spelet blir mer påtagligt inom svensk ishockey, vilket implicit då avsett herrverksamheten. Samtidigt kan detta sägas öppna möjligheten för att flick- och damishockeyn [...] profilerar sig som en mer teknisk och artistisk produkt snarare än en fysisk kampsport, vilket skulle kunna tänkas vara en möjlig framgångsnyckel inför framtiden. Icke desto mindre är det klart att flick- och damishockeyn i detta avseende har att brottas med en klassisk

feministisk problematik: särart eller likriktning, där egentligen båda alternativen riskerar att ställa verksamheten offside i många ögon. Ett försök att göra flick- och damishockeyn mer fysisk, i linje med pojk- och herrvarianten (likriktning), innebär att den kan avfärdas som mer lättviktigt på grund av de skilda fysiska förutsättningarna, medan ansatser till att profilera flick- och damishockeyn som mer teknisk och mindre våldsam (särart) gör att den löper risk att framstå som något annat än vad sporten ’egentligen’ handlar om.”

(Stark et al, 2021:39).

I spåren av detta har, som påpekats, svensk ishockey kommit att genomföra pilotprojektet Tacklingar i damishockey under säsongen 2022/2023.

Konklusion

Regelverket gällande fullkontaktstacklingar inom damishockey har alltid varit omstritt. Åtskilliga faktorer och synsätt har format debatten. Av det följer att en utvärdering av pilotprojektet Tacklingar inom damhockey måste beakta flera skilda, men nära sammanhörande hänseenden, gällande alltifrån träning och tävling till organisering, profilering jämte normer.

Resultat

Landslagslägret i Falun, 12–18 maj 2022

Den 12–18 maj 2022 samlades Damkronorna och Olympisk offensiv i Falun för ett läger. Under tre (intern) matcher fick landslagsspelarna prova på den nya tacklingsregeln. I samband med dessa matcher genomfördes intervjuer med domarna och landslagsledningen om deras upplevelser av regeländringen.

Domarna

När domarna i internmatcherna i Falun tillfrågades om deras upplevelser av regeländringen sade de att spelet i den första matchen, den 15 maj, var roligare, renare och mer intensivt än vanligt. Tempot i den första perioden var högt, men gick ned i matchens senare del. Domarna menade också att det var färre ”småslashingar” för att vinna puck än vad som tidigare brukat vara fallet. Tacklingarna och kroppskontakten i matchen skedde med respekt. En utvisning för boarding dömdes under matchen, men det fanns inga tendenser till fula tacklingar eller någon direkt skaderisk till följd av tacklingarna.

Domarnas intryck från den andra matchen, den 17 maj, övertenstämde i mycket med deras bild av den föregående. Spelet sades vara roligare, renare och mer

underhållande än i vanliga fall. Inga tendenser till farliga tacklingar noterades, då spelarnas använde kroppen på ett alltigenom respektfullt sätt i närkamperna. Det fysiska spelet gällande tacklingarna var avgjort mer respektfullt än i jämförelse med exempelvis pojk- och juniorhockey i allmänhet, sades det. Domarna noterade även färre antal ”slag” vid inbrytning mot mål från sidorna.

Domarnas intryck av match 3, den 18 maj, var delvis annorlunda jämfört med de två inledande matcherna. Då sades det att det var svårt att bedöma tacklingar på öppen is, att det hade varit enkelt att likställa regeln om ”late hit” med tackling på öppen is. Vem äger isen om två spelare åker mot varandra utan att någon viker undan? Det är svårt att bedöma, menade domarna. De noterade även att det kan bli fler efterslängar och irritation på isen när det blir mer fysiskt spel och fler fysiska moment att bemästra för spelarna. I de fall när spelarna blir trötta ökar risken för fler ovårdade tacklingar som ligger ”på gränsen” till det tillåtna och det farliga, sades det.

Landslagsledningen

När landslagsledningen summerade sina intryck av det första testmatcherna med den nya tacklingsregeln var den enig om att spelet blivit renare och mer intensivt. Så här sade en av dem:

”När jag tänker tillbaka på Falun så blir det väldigt tydligt att intensiteten gick upp med tacklingar och att spelet med klubborna (slag) inte var lika framstående. Närheten i spelet med kroppskontakt ökar intensiteten och tävlingen. Man måste spela klart och ständigt vara beredd. Tycker spelet var rent, tufft och ärligt. I samtal med tjejrna angående tacklingar så lyser det i ögonen och alla älskar det.”

Annat som lyftes fram var att det blev enklare att stätta stopp för spelet utan puck. Det innebär högre krav på aktionssnabbhet och acceleration i spelet med puck, vilket är ett ”win-win”. Handlingsberedskap, att hela tiden behöva ”scanna av” isen med blicken blir ett måste på annat sätt än tidigare, sades det.

På en punkt skilde sig emellertid förbundskaptenernas upplevelser: domarnas situation. En uppfattning var att det blev svårare för domarna ”att veta vad som gäller”, vilket gjorde att det sannolikt ”måste vara riktigt svårt att döma”. En annan röst gjorde gällande att allt ”blev lättare för domarna och därmed tydligare för spelarna”.

Konklusion

Intervjuerna med domarna och landslagsledningen i samband med Damkronornas och Olympiska offensivs internmatcher i Falun, 12–18 maj 2022, visar på en påtaglig samsyn vad gäller regeländringen positiva

effekter. Införandet av fullkontaktstacklingar innebar att spelet blev snabbare, roligare och renare. Dessutom fodrar det mer av spelarna i form av större kunskaper på isen, menade det. Däremot rådde delade meningar om huruvida spelet blev mer eller mindre lättdömt för domarna.

I övrigt noterades att irritationen och risken för fula tacklingar ökade i och med att spelarna blev trötta. I detta sammanhang kan det antagligen kopplas till att spelarna varit samlade på ett intensivt läger, med följd att de säkert var mentalt och fysiskt utmattade. Icke desto mindre behöver saken följas upp ytterligare genom både medicinska och fysiologiska tester.

Ledare i SDHL och NDHL

Utvärdering med sportchefer och tränare i SDHL

Under säsongen intervjuades tränare och sportchefer i SDHL för att höra hur de upplevde införandet av den fullskaliga tacklingsregeln. Ingen av de tillfrågade ställde sig negativ till regeländringen. Deras helhetsintryck varierade i stället mellan positivt och mycket positivt. Genomgående talades det om att intensiteten ökat, att det blivit ett mer naturligt närkampsspel och ett bättre flyt i matcherna med färre avblåsningar. Så här sade en av de tillfrågade:

”Jag upplever att spelet har blivit mer intensivt och att det blir ett naturligt spel för spelarna. Där man inte behöver bromsa för att undvika situationer utan kan fokusera på att gå in korrekt i tacklingen istället för att vinna pucken.”

Regeländringen innebar också att spelarna tvingades ta fler kvalificerade beslut, det vill säga främjade högre individuell skicklighet på isen, sades det. Det poängterades också att spelet blivit mer underhållande. Följande utsaga bär syn för sägen:

”Jag får också mycket positiva kommentarer från publik, kontor och tv-tittare som upplever det som roligare matcher att se på eftersom tempot och intensiteten går upp.”

Även detta citat talar sitt tydliga språk:

”Spelmässigt tycker vi hockeyn är bättre och mer sevärd i år. Det påminner mer och ishockey nu vilket gör att det blir lättare att arbeta som tränare också. Det har också ställt högre krav på de tidigare dominerande spelarna att faktiskt steppa upp och jobba hårdare ute på isen. Det här har också hjälpt spelare

att lyfta blicken likt hur herrspelare agerar när de spelar hockey – förebygger skador och utvecklar spelarnas spelförståelse!”

Den sistnämnda aspekten, att regeländringen medförde minskad skaderisk, framhölls även av andra:

”Jag upplever inte någon ökad skaderisk utan snarare att man får färre skador för att spelarna är medvetna om att det kan bli tacklade och är med vakna när dom är på isen.”

Annars var de flesta tydliga med att regeländringen innebar en omställning och att sådana tar tid. Så här sade exempelvis en av klubbföreträdarna:

”Finns fortfarande situationer som vi upplever som tveksamma inom regeln, ex när puckförande spelare ”åker in i” försvarare och det renderar i utvisning. Förhoppningsvis kommer det klarna med tiden när vi får mer underlag i form av rörlig bild och förklaringar utifrån domarperspektiv.”

Även om de flesta av de tillfrågade verkar ha varit på det klara med att regeländringen lett till vissa frågetecken vad gäller rättskipningen (varierat från match till match samt ibland från period till period) förefaller i princip alla ha varit rörande ense om att domarna gjort ett utmärkt jobb, kanske till och med hållit en högre nivå än tidigare. Särskilt hyllades den öppna dialogen tränarna och domarna emellan under säsongen, varav inte minst under matcherna. Så här kunde det låta:

”Regeln har fungerat bra för det mesta. Ibland är nivån lite ojämn mellan olika domarna gällande open ice-tacklingar. Ibland åker man ut och ibland slinker man undan. Inget vi tycker är dåligt utan visar full förståelse för i och med att de också, precis som spelarna, behöver lära sig att bedöma vad som är rätt/fel. Det finns fortfarande gråzoner som är oklara, exempelvis offensiv tackling i hörn samt back som pinchar eller står upp på blå. Där kan det också vara som ovan gällande bedömningen. Domarna har hittills varit tillmötesgående och ställt upp på att svara på frågor efter men framför allt mitt under matcherna gällande specifika situationer. Det uppskattar vi mycket och tycker att de ska fortsätta med, det är professionellt. Det skapar en bra arbetsmiljö och ett bra samarbete mellan lagen och domarna.”

Flera röster pekade annars på att situationer i samband med tacklingar nord-syd var problematiska. Så här kunde det låta:

”Jag upplever att spelet har blivit mer intensivt och att det blir ett naturligt spel för spelarna. Där man inte behöver bromsa för att undvika situationer utan kan fokusera på att gå in korrekt i tacklingen i stället för att vinna pucken. Däremot upplever jag att nord/syd-tacklingar är väldigt skilt på hur domarna ser på saken vilket gör det väldigt svårt för spelarna att veta hur de skall agera. Man vill självklart inte kliva upp och skada någon men man vill samtidigt alltid tävla och försöka separera puck och motståndare. När man då inte får utvisning mot/med sig i de tillfällen som är nord/syd tacklingar blir det väldigt svårt för spelarna att anpassa sig rätt till den regeln.”

Av denna anledning menade en annan ledare i SDHL att nord-syd-tacklingar borde förbjudas helt.

Ledare i NDHL

Den 24 oktober genomförde NDHL ett medlemsmöte, där klubbarna fick ventiler sina intryck av införandet av den nya tacklingsregeln. Elva föreningar (IF Björklöven, Frölunda HC, Hammarby IF, Haninge Anchors HC, Hovås HC, Karlskrona HK, Linköpings HC, SHK HC, Skellefteå AIK, Södertälje SK och Vänersborgs HC) deltog i mötet, medan 13 klubbar (Almtuna IS, Falu IF, Färjestad BK, Hvidovre, Luleå HF 2, Malmö Redhawks, MoDo Hockey 2, Mora IK, Sandvikens IK, SDE HF 2, Timrå IK/Sundsvall, IF Troja/Ljungby och Västerås IK) var frånvarande.

Dokumentationen från sammanträdet är summarisk, vilket tillsammans med den låga representationsgraden (blott 11 av totalt 24 lag, det vill säga 41 %) gör att underlaget endast medger en del mer tentativa slutsatser om hur införandet av den nya tacklingsregeln tagits emot inom ligan.

Sammanställningen ger vid handen att klubbföreträdarna i huvudsak utvärderat regeländringen med avseende på skadefrågor. Hela nio av de elva klubbar som medverkade i mötet refererade explicit till hur den nya tacklingsregeln påverkat skadeläget bland spelarna. I flera fall påtalades att tacklingar renderat i kroppsskador, gällande alltifrån ”några få mindre skador” till en knapp handfull hjärnskakningar, ett par axelskador och en lårkaka. Till saken hör att ovana och/eller regelvidrigt spel då anges som bakomliggande orsak i en del fall. Av det följer att det inte var den nya tacklingsregeln i sig som ansågs vara problemet, utan det sätt varpå tacklingarna delats ut/tagits emot.

Flera klubbföreträdare poängterade i detta sammanhang att vissa spelare hade tidigare erfarenheter av att tacklas från sin tid inom pojkishockeyn, medan andra var väldigt ovana med att spela med tacklingar. Dessa

skillnader vad gäller bakgrunden och förkunskap tycks ha ställt till en del problem.

Materialet är sparsamlat med övergripande utlåtanden om regeländringen i stort, men de som finns varierar från ”kul” till att det ”funkat bra”. Vad gäller de enstaka negativa uttalen som noterats handlar de i princip endast om domarfrågor, såsom skiftande domarnivå, sen domarutbildning samt oklar uppföljning av tacklingarna efter matcherna.

Summa summarum kan sägas att sonderingen av NDHL-klubbarnas intryck av den nya tacklingsregeln förefaller vara försiktigt positiv.

”Vad gäller de enstaka negativa uttalen som noterats handlar de i princip endast om domarfrågor, såsom skiftande domarnivå, sen domarutbildning samt oklar uppföljning av tacklingarna efter matcherna.”

Konklusion

Tränarna och sportcheferna i SDHL ställde sig genomgående positiva eller mycket positiva till regeländringen. Bland annat sades det att spelet blivit mer intensivt, medan matcherna flutit på bättre och underhållningsvärdet har ökat. Annat som lyftes fram som gynnsamt var att införandet av fullskaliga kroppstacklingar medförde att spelarna tvingades fatta mer kvalificerade beslut på isen samt att minskad skaderisk.

På minuskontot noterades att omställningar tar tid, att domarnivåerna tenderade att vara ojämn, att tveksamheter kring regelverket behövde klargöras, varav då inte minst tillämpningen av open ice- och nord/sydtacklingar.

Det fanns dock en stor konsensus om att domarna varit mycket öppna för att svara på frågor om bedömningar och så vidare under matcherna, vilket borgade för en mycket god arbetsmiljö för alla inblandade.

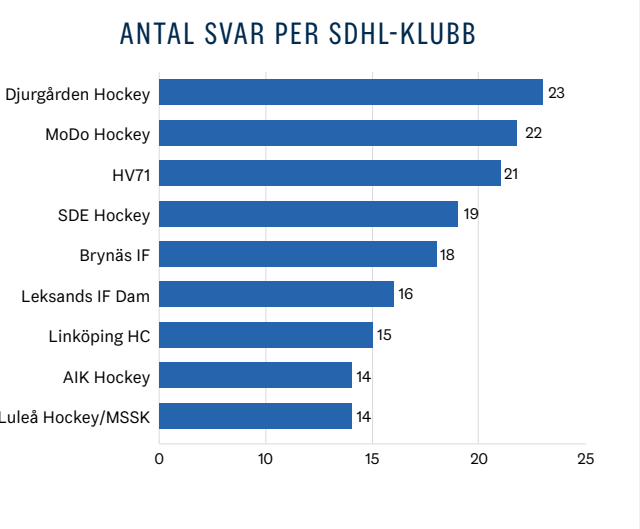
Vad gäller NDHL-klubbarnas upplevelser av det nya regelverket är dokumentationen begränsad, varför endast mer tentativa slutsatser kan dras. Det insamlade materialet tyder i vart fall på en försiktigt positiv hållning. Regeländringen har varit kul och funkat bra, sägs det. Klubbarnas fokus verkar ha legat på att bedöma regeländringens effekt på skadesituationen. Flera skador har uppstått i och med tacklingar, men då snarare till följd av ojustheter och/eller ovana än regelverket i sig. Särskilt påtalas att somliga spelare har erfarenhet av fullskaliga kroppstacklingar från sin tid inom pojkishockeyn, medan andra saknar det. Detta kan leda till problem av lätt insedda skäl.

SDHL- och NDHL-spelarnas uppfattning

Under säsongen bad Svenska Ishockeyförbundet, SDHL och NDHL alla spelare i SDHL och NDHL att besvara en enkät med ett antal frågor om införandet av den nya tacklingsregeln. Enkäten skickades ut och besvarades digitalt. Alla svar lämnades in och togs emot i anonymiserad form.

Svarsfrekvens och ålderssammansättning

Sammanlagt 345 spelare deltog i enkätstudien, varav 162 hemmahörande i SDHL och 183 i NDHL. Flest antal svar av alla SDHL-klubbar kom från Djurgården Hockey (23), följt av MoDo Hockey (22) och HV71 (21), medan AIK Hockey (14) och Luleå Hockey/MSSK (14) stod för minst. Djurgården Hockey noterade även den högsta svarsfrekvensen procentuellt sett (92 %), tätt följt av MoDo Hockey (88 %) och HV71 (81 %), medan Luleå Hockey/MSSK (58 %), AIK Hockey (56 %) och Linköpings HC (55 %) uppvisade lägst.

Av de totalt 26 klubbarna i NDHL medverkade endast spelare från 15 i enkätstudien. Flesta svar inkom från Frölunda HC (19), följt av IF Troja-Ljungby (18) jämte Luleå Hockey 2 (14), Sandvikens IK (14) och Södertälje SK (14). Även procentuellt sett var svarsfrekvensen högst i Frölunda HC (70 %), följt av Luleå Hockey 2 (64 %) och Södertälje SK (58%).

Av de klubbar som helt saknar spelare som medverkade i enkätstudien märks danska Hvidovre samt AIK 2, MoDo Hockey 2 och SDE Hockey 2. Att Hvidovre hör hemma i Danmark, medan AIK 2, MoDo Hockey 2 och SDE Hockey 2 har kopplingar till SDHL kan ha haft betydelse för att ingen av deras spelare besvarade enkäten. Mer anmärkningsvärt är då att två av landets största klubbar, alla kategorier, Malmö Redhawks och Timrå IK, inte hade någon spelare som deltog i enkätstudien.

ANTAL SVAR PER NDHL-KLUBB

Förening	Antal	Procent
Frölunda HC	19	10,4
IF Troja-Ljungby	18	9,8
Luleå Hockey	14	7,7
Sandvikens IK	14	7,7
Södertälje SK	14	7,7
IF Björklöven	13	7,1
Skellefteå AIK	13	7,1
Hammarby IF	11	6
Vänersborgs Hockey Club	11	6
Färjestad BK	10	5,5
Karlskrona Hockeyklubb	10	5,5
Haninge Anchors	9	4,9
Hovås HC	9	4,9
Linköping HC	9	4,9
Tullinge TP HC	9	4,9
AIK	0	0
Almtuna IS	0	0
Falu IF	0	0
Hvidovre IK (DANMARK)	0	0
Malmö Redhawks	0	0
MoDo Hockey	0	0
Mora IK	0	0
SDE Hockey	0	0
SHL Hockey	0	0
Timrå IK	0	0
Västerås IK	0	0
Summa	183	100,1

Ålder på respondenterna

Åldern på respondenterna sträcker från 14 år till över 40 år. Flesta svar har inkommit från spelare i 16–18-årsåldern. Hela 12,8 procent av alla respondenter uppgav att de var 16 år, 9,9 procent noterade 18 år och 9,3 procent bokförde sig som 17 år. Denna höga svarsfrekvens antyder att intresset för frågan om införandet av fullskaliga tacklingar inom damishockeyn är synnerligen stort bland de yngre, det vill säga spelarna som står på tröskeln till vuxenlivet och elitishockeyn. Det blir extra tydligt i och med att flertalet av dessa spelare tillhör föreningar i NDHL.

Att svarsfrekvensen är avsevärt lägre högre upp i åldersspannet, särskilt för spelare över 30-årsstrecket

(30 år: 2,3 %; 31 år 1,2 %; 32 år: 1,4 %; 33 år: 0,9 %; 34 år: 0,6 % och 35 år: 0,3 %), ska i sin tur ses i ljuset av att många damspelare på elitnivå traditionellt sett har lagt av i förhållandevis tidig ålder.

Spelarnas inställning till att tillåta fullskaliga tacklingar i SDHL och NDHL

Av de totalt 345 SDHL- och NDHL-spelare som medverkade i enkätstudien om införandet av den nya tacklingsregeln inom svensk damishockey sade 170 att de var mycket positiva, 128 var positiva, 30 var varken eller, medan 30 uppgav att de var negativa, tio (10)var mycket negativa och en (1) spelare visste inte (vet ej) vad hon tyckte. Detta innebär att 49,9 % var mycket positiva; 37,1 % var positiva; 8,7 % var varken eller; 2,9 % var mycket negativa och 0,3 % var osäkra. Av det följer att den överväldigande majoriteten av alla SDHL- och NDHL-spelare kan sägas ha varit klart för regeländringen.

Hur ställde sig då spelarna i respektive liga? Av de 162 SDHL-spelare som besvarade enkäten sade sig 79 vara mycket positiva (49 %), 61 positiva (38 %), 15 varken eller (9 %), fem (5) var negativa (3 %) samt en (1) mycket negativ (0,6 %). Motsvarande siffror för NDHL-spelarna var 91 mycket positiva (50 %), 67 positiva (37 %), 15 varken eller (8 %), 5 negativa (3 %), fem (5) mycket negativa (3 %) medan en (1) svarade vet ej (0,5 %).

Det innebär att likheten mellan hur spelarna i SDHL och NDHL såg på regeländringen förefaller ha varit påtaglig. Påpekas ska emellertid fem av de sex som sade sig vara mycket negativa till regeländringen tillhörde NDHL-klubbar, vara två återfanns i en och samma förening.

Åldersspannet på de sex som ställde sig mycket negativa till regeländringen var 19–33 år, med en medelålder på 26 år. Det betyder i sin tur att det vare sig är de allra yngsta eller äldsta spelarna som sade sig vara emot införandet av fullskaliga tacklingar.

Spelarnas egna kommentarer¹

Enkäten som gick ut till SDHL- och NDHL-spelarna avslutades med en öppen fråga, där de med egna ord fick redogöra för sina tankar om den nya tacklingsregeln. Av de totalt 345 spelare som besvarade enkäten fyllde 51 i kommentatorfältet, varav 30 från SDHL och 21 från NDHL.

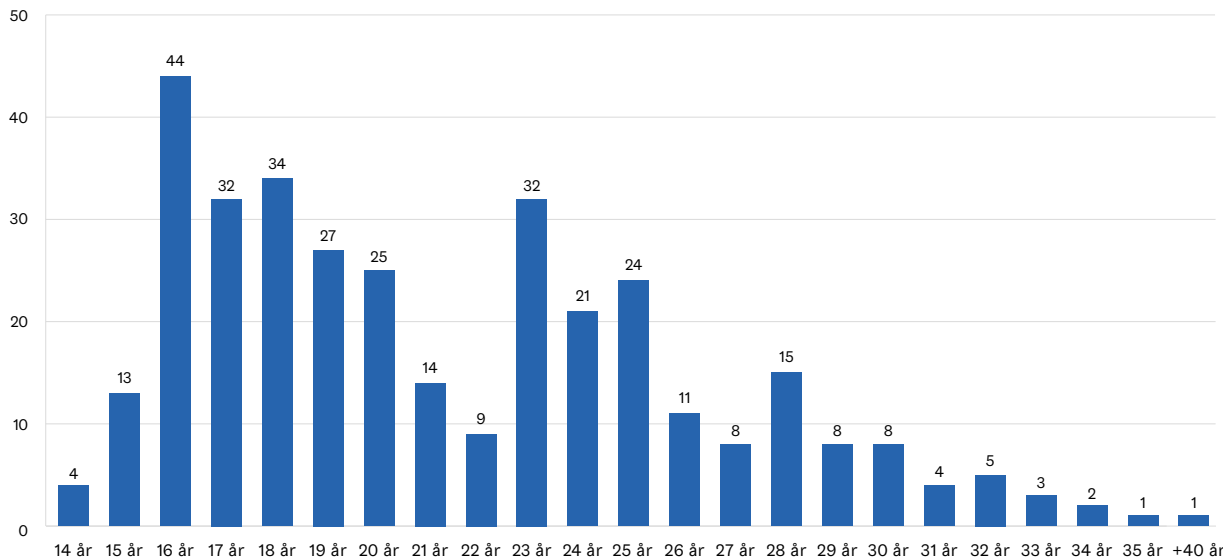
Negativa och osäkra kommentarer

Två av de sex spelare som uppgav att de var mycket negativa, båda hemmahörande i NDHL och här benämnda Spelare 1 och Spelare 2, tog tillfället i akt att sätta ord på sina tankar. Spelare 1 menade att det var:

”Dumt att ha regler som gäller nationellt, men inte internationellt. Skillnaden mellan lagen i NDHL är för

¹ Citaten från spelarenkäten presenteras i bearbetad form så till vida att grova stav- och korrekturfel har korrigerats.

ÅLDER PÅ RESPONDENTERNA

stor, risken för skador känns mer påtaglig. Alldeles för kort implementeringsperiod för oss i NDHL. Orimligt att [få] besked via nyheterna om tacklingsregeln och att informationen inte går ut till berörda lag tidigare. Ingen i vårt lag har fått någon förfrågan möjlighet att förmedla vår inställning innan beslut fattades.”

Spelare nummer 2 svarade på engelska:

”Terrible idea to bring hits into a league where differences in age, height, weight, and experience with body checks are enormous. Grey area of what is allowed and what isn’t is too big or not properly explained. Referees are not properly educated. In my opinion body check should be introduced in earlier selections, so girls could grow up with it and learn how to properly play this type of hockey. Use a rule in an advantage not as a revenge.”

Tre av de spelare som angav att de var negativa till införandet av fullskaliga tacklingar, här titulerade Spelare 3–5, sköt in egna kommentarer. Spelare 3 skrev att:

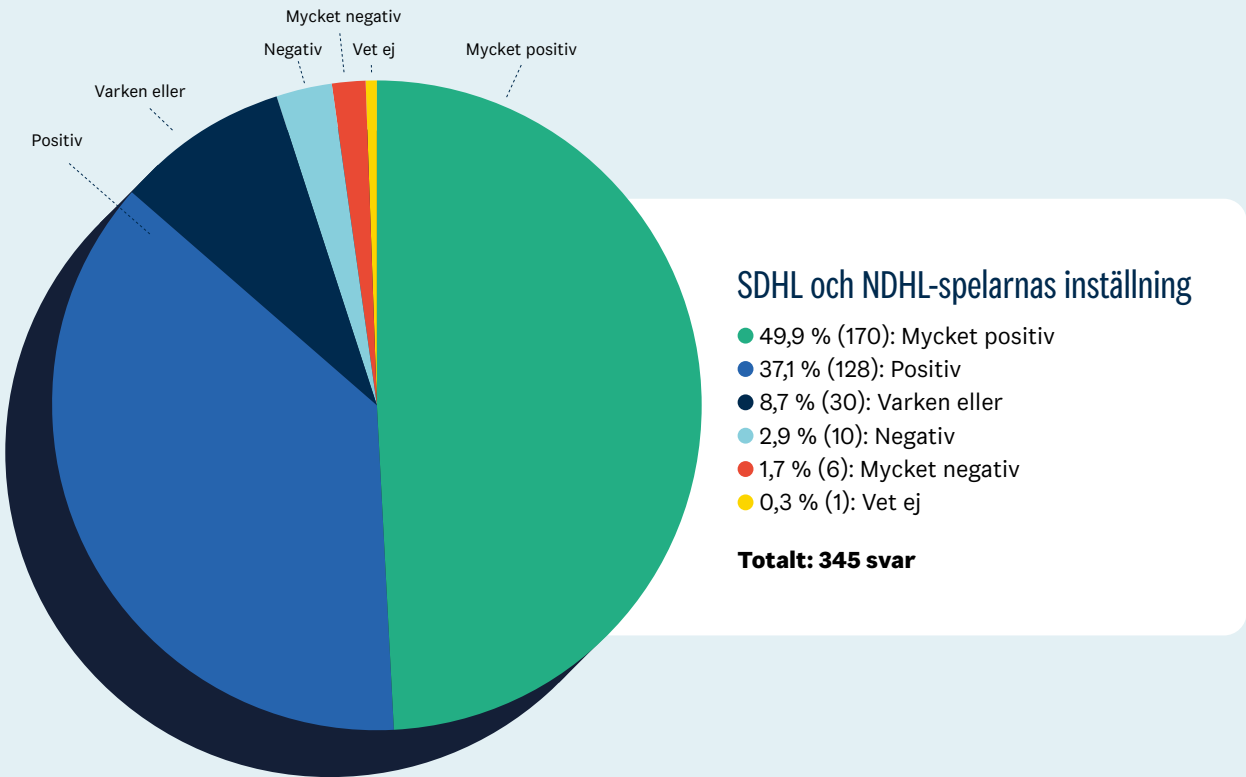
”I am not against allowing tackling in women’s hockey. However, I think it is dangerous to introduce it at this level and speed without properly educating players on how to give and receive a tackle safely. I can see how adding tackling to women’s hockey can be beneficial for the game. But I think that we should have received more education about tackling first. In boys’ hockey in Canada, players must complete a mandatory tackling education at the age of 13 when

tackling is first allowed. In this you learn how to take and receive tackles and practice them in a controlled environment. I think all SDHL players should have to complete something like this. The video about the rules was not enough.

Another problem I have with adding tackling at this high level, is that women’s hockey players do not have the same instincts for tackling because we have not grown up with it. When you look at men’s/boys’ hockey, players are taught tackling from a young age, and grow up learning how to give and receive tackles. They also learn to always be ready to be tackled. In women’s hockey, many of the players have grown up playing hockey without tackling. As a result, we don’t develop the same instincts to protect ourselves and to be ready for tackles. We also don’t have the same instincts to give tackles because it has never been allowed for us before. Because of this, not all players are going to tackle you in a game. When you look at men’s hockey, you can expect to be tackled at any given moment in the game, so you always have to be ready. In women’s hockey, because we aren’t used to tackling, not every player is going to try to tackle you. This makes it difficult to remember to protect yourself because you are not always expecting to be tackled. I think that tackling should be introduced at younger levels first, and then gradually brought up to the higher levels each year. If you introduced tackling for younger girls first, they would grow up learning how to tackle and develop the right instincts. For example, if you started next season by allowing

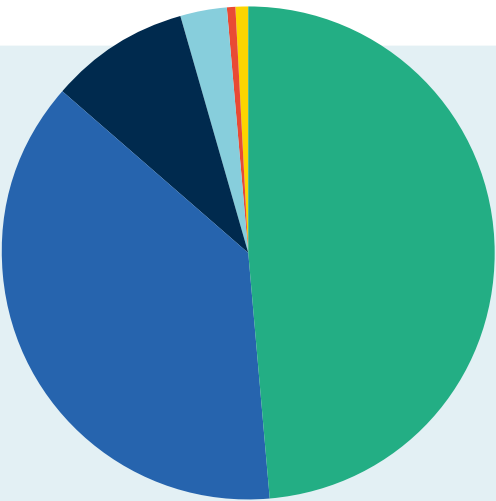
SPELARNAS INSTÄLLNING

Vad tycker du om införandet av den nya tacklingsregeln inom svensk damishockey?

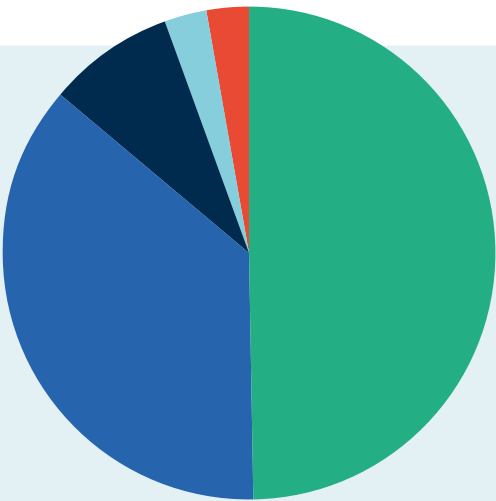
SDHL-spelarnas inställning

48,7 % (79): Mycket positiv | 37,6 % (61): Positiv
9,2 % (16): Varken eller | 3,1 % (5): Negativ
0,6 % (1): Mycket negativ | 0,6 % (1): Vet ej

NDHL-spelarnas inställning

49,7 % (91): Mycket positiv | 36,6 % (67): Positiv
8,2 % (15): Varken eller | 2,7 % (5): Negativ
2,7 % (5): Mycket negativ

tackling at the U15 level, then the following season the players moving up to the u18 level would also be allowed to tackle. Each year you would allow tackling at the next level until it reached the senior level like the SDHL, so that the players would have several years of experience tackling before they are doing it at this high speed. I also think that it is extremely unsafe to be allowing tackling, without having a physio on the bench for each team. In men's hockey, at least in Canada, it is mandatory to have a physio present in case of injuries due to tackling. I do not understand why this same standard is not applied for female hockey if we are going to allow tackling. This is a safety issue. Regardless of budgets it should be something that is considered.

Finally, I think the 4-referee system is important if you are going to allow tackling. It is difficult for one referee to see everything because they have to follow the play. Most often, dangerous tackles happen behind the play where one referee cannot see. I think for the level of officiating to be more fair, and also to increase the safety on the ice, we need to have 2 referees."

Spelare 4 sköt in sig på tävlingsmomentet, genom att konstatera att:

"Jag anser att tacklingar inte ska vara i SDHL så länge resterande ligor i världen inte har det. Se nu internationellt under VM. Sverige hade alldeles för många utvisningar och då för just tacklingar."

Detta medan Spelare 5 lakoniskt konstaterade att:

"Skador har ökat, tycker inte spelet blivit mer tekniskt utan att tempot kan gå ner."

Sex av de spelare (Spelare 7-11) som angav att de varken var positivt eller negativt inställda till införandet av tacklingsregeln redogjorde med egna ord för sin uppfattning. Alla sex hade samma farhågor som de spelare som uttryckligen ställt sig negativa eller mycket negativa till införandet av fullskaliga kroppstacklingar, det vill säga regeländringen kommit för fort, att spelarna hade behövt bättre utbildning/träning i att ge och ta emot tacklingar, att domarnivån varierade för mycket samt att det fordras fyrdomarsystem i NDHL för att minimera fult spel och ökad säkerhet. En av dem, en SDHL-spelare här titulerad Spelare 6, framhöll för sin del att tacklingsregelns effekt var kopplad till spelarnas skicklighet:

"Fungerar bättre mot topplag och dåligt mot sämre lag. Bara spelförstörande, för sent och eländigt/

farligt. Ej tillräckligt många blåsningsar vid sena tacklingar (late hit). Våldigt mkt interference som inte heller leder till några utvisningar. Blir farligt mkt på grund av att det delas ut sena tacklingar. Men om det blev mer utvisningar kanske spelare börjar tänka till lite mer när man ska dela ut och när man inte får. Men det krävs en bättre spelförståelse för det så jag tror det är svårt för vissa spelare tyvärr. Sen måste det bli tydligare för domaren hur och när det ska tas vad."

Positiva och mycket positiva kommentarer

Tolv av de spelare (Spelare 12-23) som ställde sig mycket positiva till införandet av fullskaliga kroppstacklingar skrev egna kommentarer. Ett genomgående tema i dessa redogörelser var att spelet hade blivit mer lustfyllt. En av dem, Spelare 12, konstaterade framt, utan krusiduller, att hon:

"Älskar att vi börjat med tacklingar."

Spelare 13 var mer uttömmande i sin bedömning:

"Det känns som att det gått förvånansvärt bra i NDHL med tacklingar, det är få som är inne bara för att tackla och skada vilket har varit väldigt positivt, färre skador än jag trodde. Sen kanske man inte hört om alla skador som blivit på grund av tacklingar. Det är i alla fall en positiv utveckling för damhockeyn då man kan spela på ett annat sätt och spelare som inte varit lika skickliga med klubban har nu mer möjligheter och dom som är skickliga med klubban får det lite tuffare. Har varit en väldigt rolig säsong hittills."

Spelare 14 skrev att

"Jag tycker hockeyn har blivit roligare med tacklingar. Jag får utnyttja min storlek och styrka på ett annat sätt. Dessutom är det mindre frågetecken från domarna. Tidigare har det varit väldigt olika domslut, där tacklingar som tidigare har tillåtits har lett till utvisning (tackling i samma åkriktning mot sarg). Nu vet alla domare vad det är som gäller och dömer 'jämnare'."

Spelare 15 var inne på samma spår, men intog ett tydligt publikperspektiv:

"Det blir ett mycket roligare spel, både att spela och kolla på. Vårt lag tränar aktivt på att ta emot tacklingar och jag hoppas alla lag gör det."

Spelare 16 vägde in normer rörande herr- och

damishockey i sin slutsats:

”Tycker det har blivit roligare nu när tacklingarna är tillåtet, dels så blir de mer fysiskt spel (vilket hockeyn som sport innefattar) och att de inte är lika stor skillnad längre mellan herr- och damhockey!”

Spelare 17 och 18 betonade tävlingsmomentets betydelse:

”I think it’s been very nice to play with the hits. It’s more physical and better battles. And everyone needs to be ready for that. I think that’s the biggest positive thing, now you need to prepare yourself for the battles.”

”I think it is a good thing! Because players are more ready to battle.”

Även spelare 19 fokuserade tävlingsmomentet. För henne var detta dörren mot framtiden:

”Jag tror att det är framtiden i damhockeyn. Spelet går mycket fortare och det är lättare att erövra spelet. Det ställs högre krav på de tekniskt skickliga spelarna och jag hoppas införandet blir en förändring för gott.”

Att spelarna ställde sig mycket positiva till regeländringen hindrade emellertid inte att de såg vissa orosmoln på himlen. Spelare 20 menade exempelvis att:

”Det finns såklart begränsningar att införa tacklingar bland spelare som aldrig har tacklats. Många vet inte hur man tar emot dem och har inte ryggmärgsbeteende för och undvika farliga tacklingar. Jag upplever inställningen till tacklingar mycket olika mellan dam och herrhockey och förstär att de kommer ta lång tid innan tacklingarna är helt införda i damhockey.”

Även Spelare 21 var mycket positivt till införandet av fullskaliga kroppstacklingar, men var samtidigt bekymrad över domarnivån.

”Tycker dock att domarnivån är väldigt ojämn. Ibland tillåts vi inte att tacklas trots att vi ska göra det.”

Domaringripandena var över huvud taget något som många hade åsikter om. Det märks inte minst ibland i fallet med de totalt 25 spelare som ställde sig positiva till regeländringen, varav somliga menade att domarinsatserna var väldigt ojäмна, medan andra tvärtom ansåg att rättsskipningen på isen blivit rimligare och

mer konsekvent. Följande utsagor, från Spelare 23 och 24, bär syn för sägen:

”De är en bra sak att vi får tacklas. Men domarna behöver bli mer utbildade, då de är ofta de är osäkra eller inte vet våra regler till 100 %. Plus att de ska bli mer samma nivå på matcherna, en domare ska inte vara stenhård och nästa släppa allt.”

”Positivt inställd mestadels för att jag tror och hoppas att det hjälper domarna att hålla jämnare nivå sinsemellan. Med illegal hit/body check anser jag att många domare tvingats tolka situationer och att det sedermera renderar i olika beslut trots likartade situationer.”

För Spelare 25 var dock variationen i domarnas nivåer i hög grad en direkt konsekvens av spelarnas agerande:

”Tycker att det finns en oklarhet i många situationer. Exempelvis uppfattar jag de som att många spelare vänder ryggen till med mening för att på så sätt inte kunna bli tacklad. Svårt för både domare och spelare att bedöma situationen.”

Annars är det tydligt att kommentarerna från de spelare som sade sig vara positivt inställda till regeländringen ekade av samma tankegångar som deras negativa och osäkra kollegor. Här är några exempel, spelare 26:

”För mig var detta ett beslut som jag framför allt ser positivt på men frågan vi fick i laget innan var ifall vi ville ha tuffare spel vilket jag inte sammankopplar till att det måste vara tacklingar.

Jag tror att det kunde förankrats tydligare hos spelare efter förra säsongen och det kunde visats exempel på vad som innebär tuffare spel. Jag tror att kommunikationen kring detta hade kunnat vara bättre. Jag är också intresserad av att se hur det kommer följas upp på landslagsnivå. Kommer ni undersöka statistik kring om utvisningar kommer gå upp eller hur spelarna upplever omställningen mellan de olika reglerna. Största skillnaden som jag märker är i domarnivån, den är jämnare.”

Spelare 27 menade att:

”It makes a new dimension into the game which is good. Referies just have to learn that too. And realize the difference between same direction and north/south hits.”

Spelare 28 framhöll för sin del att:

”Jag gillar det faktum att vi får ta oss an. Ibland är det dock svårt att spela med tacklingar, eftersom vi inte växte upp med att lära oss att tackla och viktigast av allt, att skydda oss själva. Kanske kan det finnas lite information för särskilt yngre spelare i framtiden.”

Detta medan Spelare 29 vädrade farhågor för att omställningen mellan regelverket i det nationella seriespelet och internationell landslagsishockey var svår:

”It is really hard to adjust to play internationally. When going to camps with the national team and then coming back it is confusing. The level of hits allowed seems to be different depending on the ref you have every night. Some more consistency would be good. I don’t understand calling a penalty to ”protect” certain players. This comment has come from multiple refs as they think some players are targeted. This does not make sense with clean physical play.”

Spelare 30 påpekade för sin del att det även fanns strukturella svårigheter att hantera inom de nationella prestationsserierna.

”Tycker personligen att tacklingsreglerna har gjort sporten mer intressant att se på och kan öka intresse i sporten. Nackdelen är de stora åldersskillnaderna inom NDHL som har lett till att yngre spelare blir bänkade, bristen på juniorverksamhet gör det svårt för tjejerna att få utveckla matchspel. Absolut ett positivt beslut, men bara en synpunkt.”

Konklusion

Den absolut merparten av alla SDHL- och NDHL-spelare som besvarat enkäten ställer sig positiv eller mycket positiv till införandet av fullskaliga kroppstacklingar inom svensk damishockey. Bland fördelarna som angav märks roligare spel, mindre skadebenägenhet, större underhållningsvärde, ökad konkurrens/kamp, jämnare domarnivå och högre krav på spelarnas skicklighet.

Orosmoln som pekades ut av spelarna handlade om alltifrån påtaglig skaderisk, bristfälliga domarinsatser och för stora skillnader i ålder, storlek och skicklighet hos spelarna till kort implementeringsperiod, avsaknad av insyn i beslutet och svårigheter med att ha avvikande regler nationellt med världsishockeyn i övrigt. Väl att märka är att dessa orosmoln angavs av både spelare som sade sig vara för, emot och osäkra på vad de tyckte om regeländringen.

Bibliografi

Avery, Joanna & Julie Stevens (1997), Too Many Men on the Ice: Women’s Hockey in North America, Polestar Book Publishers, Victoria, B.C.

Stark, Tobias, Johanna Lagus och Malin Thorén, Fullt lag: Jämställdhet inom svensk ishockey med avseenden på kvinnors inflytande jämte flick- och damishockeyns ställning, Svenska Ishockeyförbundet: Stockholm, 2022.

Tacklingar i damishockey – projektplan, Svenska ishockeyförbundet, Stockholm 2022.

Theberge, Nancy (2000), Higher Goals: Women’s Ice Hockey and the Politics of Gender, State University of New York Press: Albany, NY.

Slutsatser

Denna utvärdering av införandet av fullskaliga kroppstacklingar inom svensk damishockey bygger på synpunkter och erfarenheter insamlade vid fyra skilda tillfällen och fem olika ingångar (roller) till frågan: domare, landslagsledningen, sportchefer/tränare/ledare på klubbnivå samt elitspelare. Materialet inbegriper flera osäkerhetskällor, såsom att det finns ett betydande mörkertal vad gäller röster från spelare och klubbar, att utsagorna gäller en begränsad provotid samt att det inte involverar några kvalificerade medicinska bedömningar. Inte desto mindre är det möjligt att dra en del konkreta slutsatser av materialet.

1.

Den absoluta merparten av alla tillfrågade är klart för regeländringen. Argumenten för förändringen varierar, men gäller alltifrån normer och hälsa till underhållningsvärde och konkurrens. Detta gör att satsningen kan sägas ha fallit i god jord; allt tyder på att svensk damishockey i stort är för införandet av fullskaliga kroppstacklingar.
2.

Ett återkommande tema i materialet är upplevelsen att regeländringen fungerat bättre för topp- än bottenlag, att den tvingar spelarna att fatta mer kvalificerade beslut samt att den gör spelet mer underhållande, intensivt och kampbetonat. Av det följer att en direkt höjning av spelets kvalitet tycks vara en positiv bieffekt av regeländringen.
3.

Den stora samstämmigheten i tanken att regeländringen varit av godo ska dock inte dölja att det finns orosmoln att följa upp inför fortsättningen. Det gäller inte minst följande frågeställningar:

Hur bör regeländringen följas upp och utvärderas på sikt?
Hur inverkar regeländringarna – om alls – på skadesituationen inom svensk damishockey? En del röster säger att den innebär en förbättring, andra pläderar för den rakt omvända åsikten.

Varför besvarar inte alla spelare och klubbar enkäterna/frågorna?
Om svensk ishockey ska kunna spänna musklerna på flick- och damsidan måste de aktiva själva vara med om att mobilisera alla sina krafter.

Vad innebär satsningen för svensk damishockey internationellt?
Flera röster säger att skillnaden i regelverket nationellt och internationellt ställer till problem för landslagsspelarna.

Hur ska organiseringen av svensk damishockey förstärkas med avseenden på införandet av obligatorisk läkarkompetens och fyradomarsystem i varje match på elitnivå?

Hur ska professionaliseringen av svensk damishockey byggas ut vad gäller ledar-kompetens och spelarutbildning?

Vad kan Svenska Ishockeyförbundet, SDHL, NDHL med flera lära sig av pilotprojektet med avseende på kommunikation, insyn och framförhållning?

Hur bör svensk damishockey profileras och marknadsföras med avseenden på sådant som underhållning, normer, legitimitet och organisering?

ÅR 2: GENOMFÖRANDE, RESULTAT OCH ANALYS

År 2: Genomförande

Under år två i projektet genomfördes fysiskt spel följande serier: SDHL, NDHL samt Juniorserierna. Juniorserierna spelas i fyra regionala serier som mynnar ut i ett nationellt slutspel.

METODERNA SOM ANVÄNDS FÖR ATT SAMLA IN DATA ÄR ENLIGT:

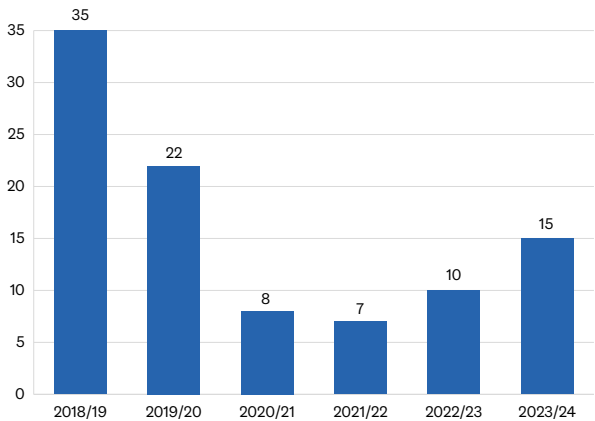
- 1. **SDHL**
 - Intervjuer med samtliga sportchefer.
 - Spelarenkäter
 - Skaderegister
- 2. **NDHL**
 - Skaderegister
- 3. **Juniorserier damer, F15-F19**
 - Enkät sportsligt ansvariga och tränare
 - Skaderegister
- 4. **Domare**
 - Domarenkät till domare i SDHL och NDHL.

År 2: Resultat och analys

SDHL – skador

Till säsongen 2023/2024 infördes en incitamentsmodell i SDHL som har inneburit ett ekonomiskt stöd till för-
eningarna vid rapportering korrekt av skador. Detta
skall tas i beaktning i läsandet av resultatet nedanför
och kan vara en förklaring på uppgången av antalet
hjärnskakningar i SDHL.

ANTALET RAPPORTERADE
HJÄRNSKAKNINGAR I SDHL

Uttalanden från Sportsligt ansvariga i SDHL

Samtliga sportchefer i SDHL har uttalat sig. Dem är kategoriserade efter nummer nedan för att avkoda identiteterna.

Sportchef 1:

”Positivt inställd! Tycker dock att många gånger tillåter domarna mer än vad själva regeln säger. Men så länge nivån är samma så är det OK men det vet vi att den inte är.

Tycker det är för många tacklingar nord/syd som ej renderar i utvisning.”

Sportchef 2:

”Jag/vi anser att det fortsatt är positivt med tacklingar. Spelet har utvecklats mycket denna säsong, speciellt har alla lag börjat använda det mycket bättre defensivt och få stopp i spelet. Spelarna har

blivit bättre på att scanna, tar beslut snabbare samt blivit bättre på att skydda pucken och sig själva.”

Sportchef 3:

”Tacklingar har fallit väl ut och jag känner ansvaret och respekten finns där.”

Sportchef 4:

”Dock tycker jag ansvaret måste höjas på våra domare. Det går inte blunda för de få fall som varit! Blir svårt för spelarna när det skiljer sig mellan domarna och deras bedömningar. Har funnits fall som kunnat bli oerhört kostbara, och då få en nonchalant blick/attityd.”

Sportchef 5:

”Men som helhet tycker jag det har bidragit till högre tempo, högre krav på spelarna och deras spelförståelse.”

Sportchef 6:

”Jag tycker att det har funkant väldigt bra med tacklingar. Tycker att statusen på spelet har höjts. Tuffare, snabbare, rejälare. Jag ser bara positivt på det. Många fans tycker också att det är roligare att följa damhockey då tacklingar har införts!”

Sportchef 7:

”Tacklingarna har varit bra för svensk hockey. Det blir tydligt under år två att spelarna har anpassat sig bättre efter regeln och är skickligare på att använda tekniken i det fysiska spelet. Spelarna är mer medvetna om sin omgivning och har förbättrat sin förmåga att titta upp – både för att skydda sig men framförallt har det ökat spelintelligensen. Tempot och intensiteten är högre vilket har genererat i att när spelarna kommer till landslaget hanterar de det på den internationella nivån mycket bättre nu än förut. Viktigt att vi fortsätter att vara pionjärer gällande denna regel och fortsätter övriga hockeyvärlden att ta ryggen på oss. Får vi med oss PWHL på denna regel kommer det att ändras internationellt över tid.”

Sportchef 8:

”För mig är tacklingar en ”ickefråga”, det är numera en naturlig del för spelarna i SDHL och något som verkligen stärkt ligans sportsliga kvalitet.

Vi har fått en intensivare ishockey där vi också ser en positiv utveckling just kring det fysiska spelet.

Att införa tacklingar i SDHL var ett bra initiativ samtidigt som det var något som skulle ha implementerats för längesen.”

Sportchef 9:

”Jag är positivt inställd till tacklingar. Jag tycker att det är steg i rätt riktning för att öka intresse för sporten. Vi måste börja någonstans och självklart blir en fas att komma in i det innan spelarna både kan ta emot och ge en tackling. Kollar vi LHC i år så har vi haft otroligt mycket AC-leder som skadats under fysisk kontakt, men där ser vi även över vår fys och ser hur vi kan stärka upp våra tjejs fysik för att minimera dessa typer av skador. Vi har haft någon hjärnskakning, men jag upplever att det är mest yngre tjejer som får dessa skador. Vad det beror på, om det är för att dom inte har samma fysik, är mer ’borra ner huvudet och köra’ eller vad det beror på är svårt att säga. Viktigt att se över så tränare i ligan har rätt kunskap att kunna utbilda våra spelare i detta. Men som sagt, helt klart att detta är något vi ska ha i SDHL!”

Sportchef 10:

”Jag tycker det har fungerat bra med tacklingar och ser det som positivt att det nu införs i de yngre leden också så att de spelare som kommer fasas upp underifrån är förberedda på den fysik som finns i ligan.

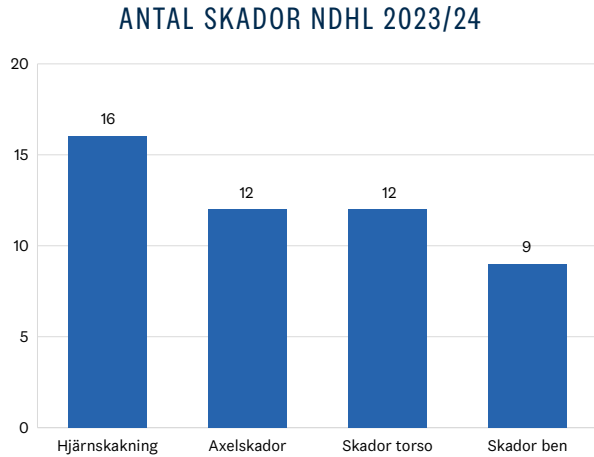
Tycker att man till en början såg en viss ovana i hur man förbereder sig på att ta emot en tackling och det fanns en viss skaderisk i det.

Men tycker att spelarna successivt anpassat sig och är nu bra förberedda på att det kan komma tacklingar och då också spelar och förbereder sig därefter.”

”Vi måste börja någonstans och självklart blir en fas att komma in i det innan spelarna både kan ta emot och ge en tackling.”

NDHL – skador

I diagrammet visas alla skador som rapporterats in från alla NDHL lag under säsongen 2023/2024. Totalt 49 skador rapporterades varav 16 var hjärnskakningar.

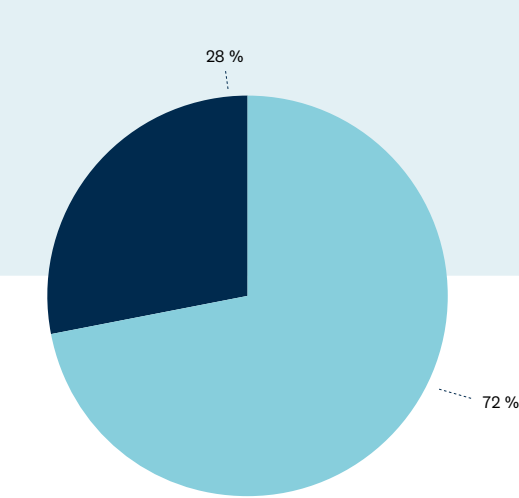
Juniorserierna

Totalt gick enkäten ut till 26 deltagande Juniorlag och 25 svar redovisas nedan i resultatet. Enkäten riktade sig till tränare, sportsligt ansvarig eller annan person nära juniorlaget. Delar av resultaten presenteras på följande sida. Enkäten för juniorserien har behandlat olika delar. Det som presenteras är urklipp från föreningarnas åsikter kring det fysiska spelet. Samtliga föreningar tycker att det fungerat okej eller mycket bra med närkampsspelet. Majoriteten av föreningarna anser att dem är kompetenta att lära ut närkampsspel och en majoritet av det svarande menar att kompetensen också finns i föreningen att ta del av.

Domare

Domarna under säsongen har fått fylla i en enkät. Domarna har dömt både NDHL och SDHL, primärt SDHL. Svaren kommer från 48 domare, se sida 28.

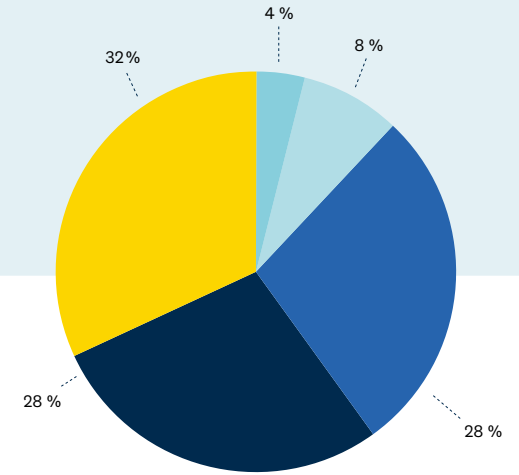
FÖRENINGARNAS ÅSIKTER: TOTALT 25 SVAR
Delar av resultaten från enkäten för juniorserien

Fråga 1:

Juniorserierna har ingått i närkampsprojektet ”Tacklingar i svensk damishockey” i år. Vad är den generella uppfattningen om hur det fungerat hos er med närkampsspel i matcherna?

- 72 %: Det har fungerat mycket bra
- 28 %: Det har fungerat okej

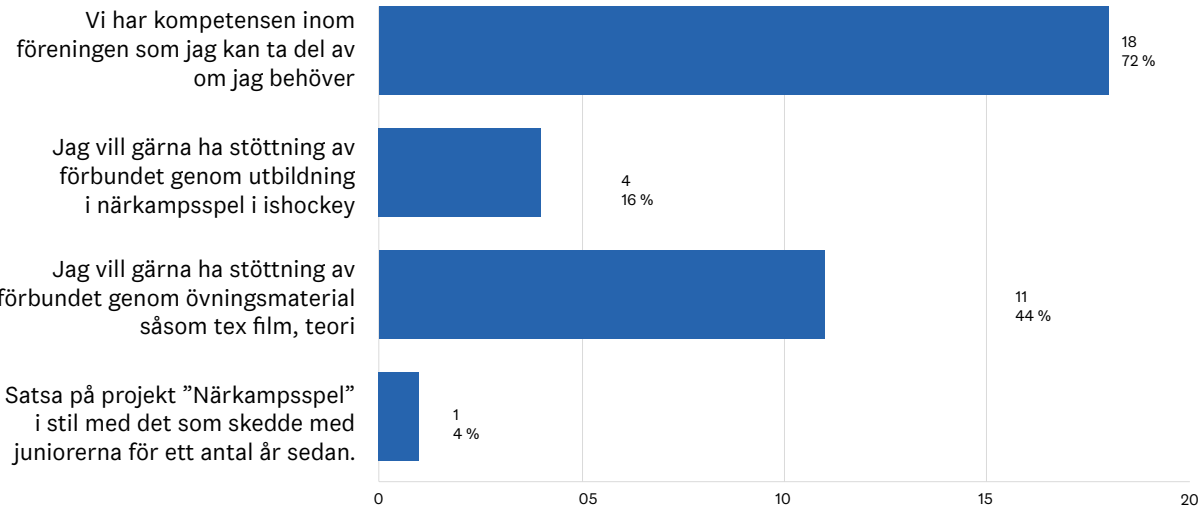

Fråga 2:

Hur kompetent känner du dig att lära ut närkampsspel och tillhörande detaljer? Skatta dig från 1-5 där 1 är ”ej kompetent” och 5 är ”kompetent inom området”.

- 4 %: 1
- 8 %: 2
- 28 %: 3
- 28 %: 4
- 32 %: 5

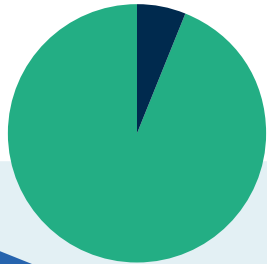
Fråga 3: Hur föredrar du att vidareutveckla dig inom närkampsspel?

DOMARNAS ÅSIKTER: TOTALT 48 SVAR
Resultaten från enkäten för domare

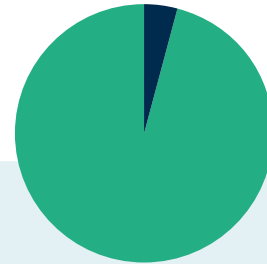
Hur känner du att acceptansen och dialog är med ledare kring dessa regeldirektiv?

- 94 %: Bra
- 6 %: Dålig

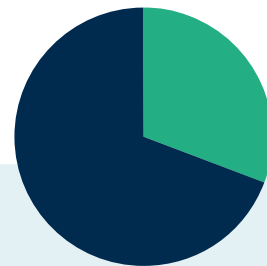
Hur känner du att acceptansen och dialog är med spelare kring dessa regeldirektiv?

- 96 %: Bra
- 4 %: Dålig

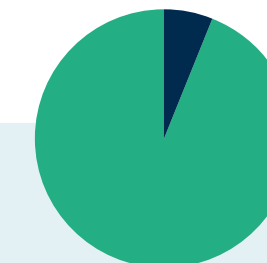
Är det något du skulle vilja ändra i regelverket gällande dessa regeldirektiv?

- 31 %: Ja
- 69 %: Nej

Hur upplever du att det är att döma damhockeyn med de nuvarande regeldirektiven om fysiskt spel?

- 94 %: Jag tycker att det är lättare
- 6 %: Jag tycker att det är svårare

100 %

... av domarna tycker att det är roligare och mer attraktivt att döma damhockeyn sedan regelverket ändrades.

90 %

... säger "Ja" på frågan: "Har du som domare fått tillräckligt med utbildningsmaterial gällande de nya direktiven?"

ÅR 3: GENOMFÖRANDE, RESULTAT OCH ANALYS

År 3: Genomförande

Under år 3 i projektet genomförs projektet fortsatt i SDHL, NDHL samt Juniorserierna. Under år tre genomfördes även projektet i det seriespel som ännu inte ingått i projektet. Efter år tre skall alla serier i flick- och damishockeyn i Sverige testat mer fysiskt spel. (Rekreationsserierna för damer står utanför projektet och spelas utan närkampsspel).

SERIER OCH TURNERINGAR SOM
IMPLEMENTERADE FYSISKT SPEL
UNDER SÄSONGEN 2024/25:

- F13-F16 serier genomgående
- Turneringen TV pucken, F15-F16
- Damtvåan, seriespel samt kvalspel

F13-F16 serierna

Aug 2024 Digitala utbildningar för alla dam/junior/ flicktränare. Två utbildningar med 7 dagar emellan för att kunna praktisera och testa.

Jan–Mar 2025 Enkät till flicklag – sportsligt ansvariga och tränare.

TV-pucken

Sept 2024 Kvalspel: Observation av matcherna.

Okt 2024 Finalspel: Observation av matcherna.

Seniorlag

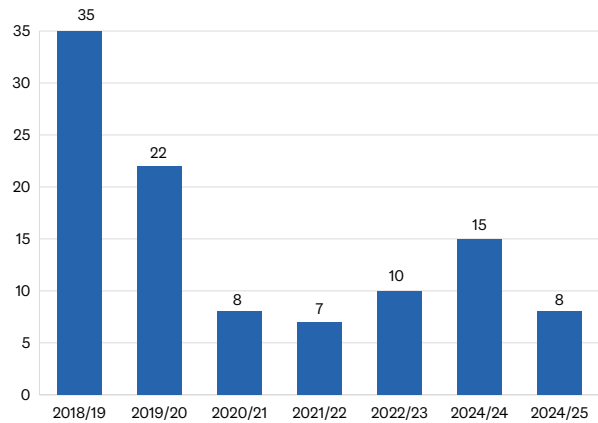
Mars 2025 SDHL/NDHL skaderegister.

År 3: Resultat och analys

SDHL – skador

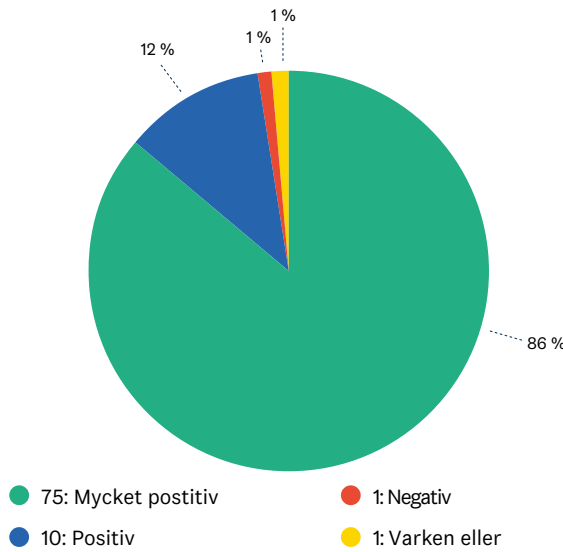
Antalet rapporterade hjärnskakningar i SDHL sjönk med 7 stycken under säsongen 2025/2025. Diagrammet visar 2024/2025 totalt 8 hjärnskakningar för SDHL:s 180 grundspelsmatcher. Det innebär en hjärnskakning var 22 match i snitt i SDHL.

ANTALET RAPPORTERADE
HJÄRNSKAKNINGAR I SDHL

Vad tycker spelarna?

Enkät har skickats till det aktiva spelarna för att dem ska få uttrycka sig hur det är att spela med mer fysiskt spel under säsongen 2024/2025. Svarsfrekvensen var enbart 87 svar, vilket knappt var 50 % av spelarna. Utifrån svaren på enkäten är 10/85 positiva eller mycket positiva, vilket motsvarar 98 % av spelarna.

Sportchefernas uttalanden

Sportcheferna i SDHL har under säsongen fått uttala sig fritt i frågan om införandet av mer fysiskt spel. Här är några av reflektionerna från sportchefer och tränare.

Filip Eriksson, Tränare Brynäs IF:

”Tacklingarna är bra för svensk damhockey. Det blir tydligt under åren att spelarna har anpassat sig bättre efter regeln och är skickligare på att använda tekniken i det fysiska spelet. Spelarna är mer medvetna om sin omgivning och har förbättrat sin förmåga att titta upp – både för att skydda sig men framför allt har det ökat spelintelligensen. Tempot och intensiteten är högre vilket har genererat i att när spelarna kommer till landslaget hanterar de det på den internationella nivån mycket bättre nu än tidigare. Viktigt att vi fortsätter att vara pionjärer gällande regeln och jobbar tillsammans för att all damhockey i världen ska ta efter.”

Kim Martin Hasson, Sportchef/General Manager Frölunda Hockey Club:

”Tacklingsbedömningen idag är positiv för spelet. Äntligen har vi en bedömning som är likvärdig med den som varit när topp fyra nationer i världen mötts genom åren.

Nuvarande bedömning gör att spelare vet vad som gäller varje match, behöver ta snabba beslut, vara mer medveten om vad som händer på isen och har möjligheten att vinna tillbaka puck genom fysiskt spel. Däremot bör vi aldrig tillåta nord-syd tacklingar. Tycker att det kändes mer fysiskt på VM också.”

Martin Lindh, Tränare Skellefteå AIK:

”Sedan tacklingar började tillåtas i svensk damhockey tycker jag att det blivit en stor, positiv skillnad i framför allt intensiteten i spelet. Dessutom har det lett till höjda krav kring vad som händer ute på banan och medvetenheten hos spelarna, upplever jag, har blivit betydligt bättre. Att kunna skydda sig på ett bra sätt och inte sätta sig i dåliga positioner på planen är en stor del i att undvika skador, som till exempel hjärnskakningar.

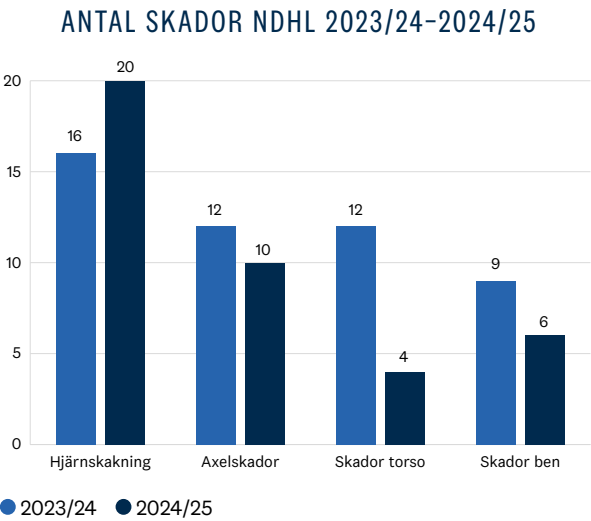
Det ställer även högre krav på spelarnas fysiska status vilket ju givetvis är positivt för damhockeyn.

Tycker också att det blir tydligare för domarna att göra bra bedömningar.

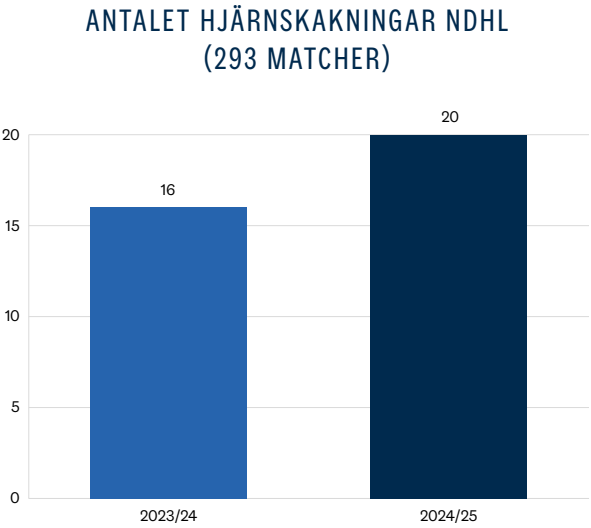
Min bestämda åsikt är att tacklingar är något som vi i svensk hockey skall vara stolta över och jag hoppas att kan fortsätta ”spotta på stenen” vad gäller fysiskt spel och förhoppningsvis kan detta även fungera som en ögonöppnare internationellt.”

NDHL-skador

Total rapporterade skador i NDHL, säsongen 2023/2024 jämfört med 2024/2025. Hjärnskakningar ökade med fyra stycken medans övriga skador minskade under säsongen 2024/2025.

Under det 293 grundspelsmatcherna i NDHL inträffade 16 hjärnskakningar i samband med en tackling. Det är en hjärnskakning var 18:e match i NDHL.

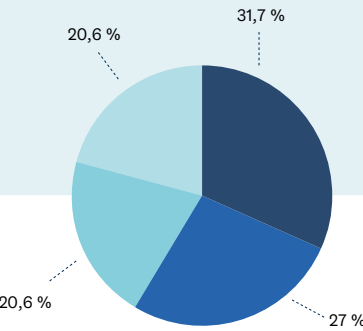

Flickor helplan 13-16

Under januari till mars 2025 besvarades en utvärderings-enkät kring Flickor 13-16 serierna. Detta är resultatet av den enkäten kopplat till fysiskt spel under säsongen, stöd och utbildningsinsatser samt föreningarnas kommentarer kring fysiskt spel.

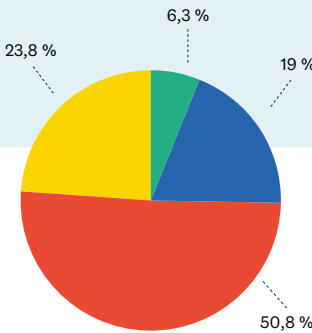

FÖRENINGARNAS ÅSIKTER: TOTALT 63 SVAR
Delar av resultaten från enkäten för Flickor 13-16 serien

Vilken region tillhör ni?

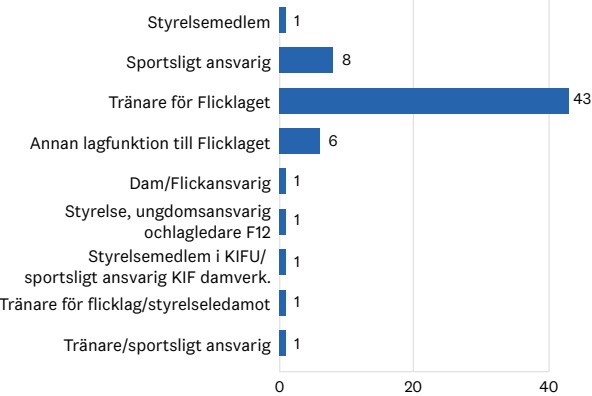
- 20: **Öst** (Uppland, Södermanland, Gotland, Stockholm)
- 17: **Norr** (Norrbotten, Västerbotten, Medelpad, Ångermanland, Jämtland-Härjedalen)
- 13: **Väst** (Örebro, Västmanland, Gästrikland, Värmland, Hälsingland, Dalarna)
- 13: **Syd** (Skåne, Småland, Bohuslän, Västergötland, Östergötland, Blekinge)

Var du närvarande på den digitala kostnadsfria utbildningen som Svenska Ishockeyförbundet arrangerade digitalt under augusti/september 2024 kring fysiskt spel?

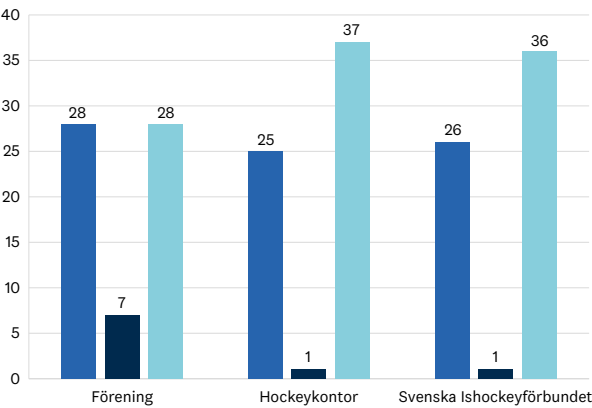
- 4: Ja, vid båda träffarna
- 12: Ja, vid en träff
- 32: Nej
- 15: Visste inte om att det erbjöds

Vilken funktion har du som svarar?

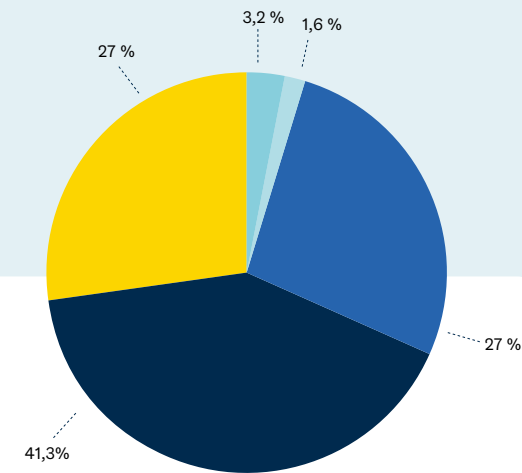
Har du fått tillräcklig med information/utbildning och stöd från din förening/hockeykontor/Svenska Ishockeyförbundet som tränare/ledare i frågorna kring fysiskt spel?

- Jag har haft tillgång till stöttning/utbildning/information
- Jag har inte fått hjälp av i dessa frågor
- Jag har inte sökt hjälp

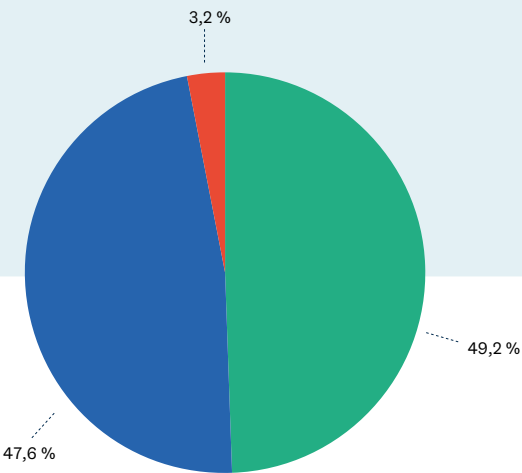
FÖRENINGARNAS ÅSIKTER: TOTALT 63 SVAR

Delar av resultaten från enkäten för Flickor 13-16 serien

Hur kompetent känner du dig att lära ut närkampsspel och tillhörande detaljer? Skatta dig från 1-5 där 1 är "ej kompetent" och 5 är "kompetent inom området".

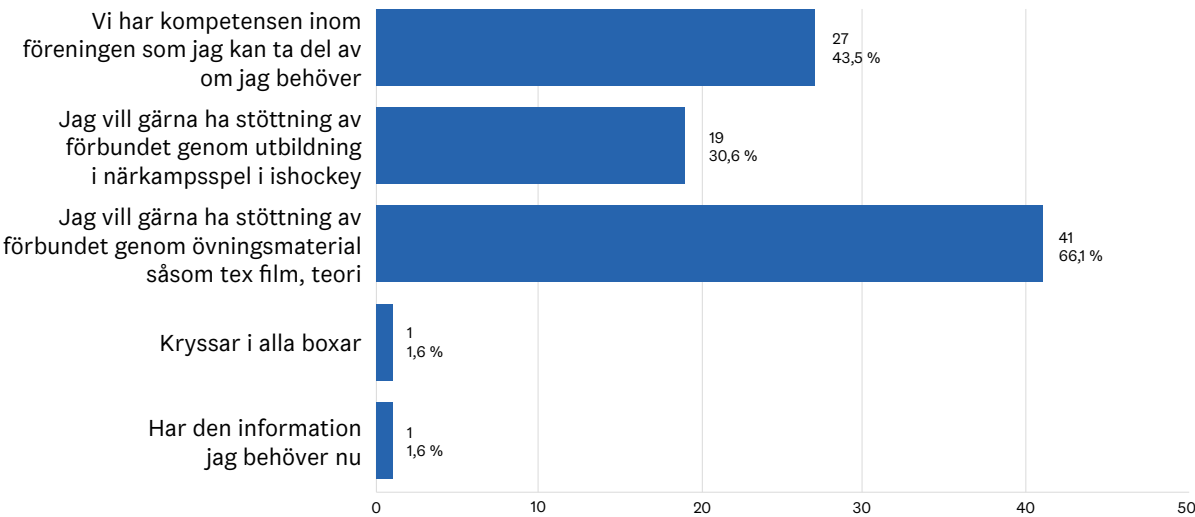
2: 1
1: 2
17: 3
26: 4
17: 5

Flickserierna F13-F16 har ingått i närkampsprojektet "Tacklingar i svensk damishockey" i år. Vad är den generella uppfattningen om hur det fungerat hos er med närkampsspel i matcherna?

31: Det har fungerat mycket bra
30: Det har fungerat okej
2: Det har inte alls fungerat

Hur föredrar du att vidareutveckla dig inom närkampsspel?

"Tjejerna jämfört med killarna tacklar när det behövs samt gör det på ett sjyst sätt."

"Har blivit bättre o bättre. Önskar att det började tidigare så att man lär sig ge och ta tacklingar bättre. När dom blivit lite äldre är dom både större o starkare och har då svårt för vilken hållning o balans man ska ha."

"Överlag en bra nivå på tacklingar och närkamps-spel där spelarna visar respekt för varandra. Har dock varit svårt med bedömningsnivån av domare från match till match. Ena matchen tillåts ingenting medans andra tillåts kanske lite väl mycket. Blir då svårt för framförallt spelarna att veta vad som gäller men även för oss ledare. Förstår att detta är en utmaning då domarna också ofta är under utredning på denna nivå."

"Det finns spelare som tror att närkampsspel/tackling är att knuffa någon hårt bakifrån så att denna flyger in i sargen. Då har ju denna spelare fått för sig att tackling är det samma som att slåss (fult)."

"Det har varierat väldigt mycket från match till match där föreningar har fått till sig olika information om hur tacklingsreglerna är, dessutom har det funnits en kunskapslucka hos domarna där de vid flera tillfällen sagt: "Vad är det för regler, får de tacklas, jag har aldrig dömt tjejhockey innan". Det har skapat osäkerhet och i vissa fall har utvisningar tagits på tacklingar när det egentligen inte borde varit."

"De flesta flickor spelar även i ungdomslagen med killar och tacklas där."

"Tycker det har varit jämn nivå över hela säsongen."

"Vissa föreningar i F13-16 ville inte ha tacklingar överhuvudtaget och ville således ta bort det momentet. Det var en 'jävla diskussion' om det och utfallet blev inte bra i den 'blåa' serien i norr. Tjejerna måste få lära sig att tacklas tidigt, för det är bästa sättet att lära sig ta emot en tackling med."

"Då det kan vara stor åldersspridning i flicklagen kan den fungera både bra och mindre bra. F13-16 är ett ganska stort spann medan om man spelar F15/ F16 och F13/F14 funkar det lite bättre över lag."

"Att det med dessa regler blir enklare att spela med/ mot killar i vanliga U-serier samt att förbereda spelarna för att genomföra sekvenser på ett korrekt sätt utifrån perspektivet "spela hockey". Spelet blir

Kommentarer från ledare F13-F16

"Möjligheterna för tränarna att utbilda sig i god tid verkar inte ha nått alla så gemensamma uppfattningar om tillämpningen av reglerna har saknats och har bidragit till situationer med stor skaderisk och ovårdat spel. Lägg därtill den stora åldersspridningen i serien och det faktum att flera föreningar ställt upp med i stort sett det lag de spelar med i röd serie i blå så blir inte bara ålder och biologisk mognad en riskfaktor utan även nivåskillnaden. Det är med andra ord inte bara ett arbete med att utbilda i tacklingar som behövs men så länge tacklingar tillåts i en serie med stor åldersspridning så måste en tydlig förväntan finnas på föreningarna om att spela rätt spelare på den nivå de klarar av att hantera spelet, även det fysiska."

"Vi bestämde reglerna gemensamt i seriespels möte att inga bord/syd/open ice skulle vara tillåtna. Domarna har hållit bra nivå."

"Förstår att det kan vara svårt att döma rätt och att tolkningar skiljer sig ibland mellan ledare och domare. Över tid kommer det att bli bättre Tjejerna inte riktigt van vid att tävla hårt alltid."

snabbare, mer engagerande och samtliga spelare måste titta upp och vara beredd på ett annat sätt än tidigare. Detta är ett steg i rätt riktning för att skapa lika förutsättningar för killar och tjejer inom hockeyn, nästa steg är att ha samma regler för att inte dra på sig onödiga utvisningar i spelet med tjejer, oavsett nivå.”

”Det är och kommer alltid att vara en naturlig del i spelet ishockey.”

”Våra spelare är kloka och har inte gått in med full kraft mot spelare som är mindre och yngre. Eftersom vår serie innehåller så många årgångar hade det kunnat vara ett problem annars. Det är svårt när vi inte kan ha en åldershomogen grupp.”

”Tjejerna har hanterat det fysiska spelet bra och tycker det är roligt med de närkamper som uppstår. Det har blivit mycket tydligare vad man får och inte får göra, tidigare säsonger har domarna haft svårt att göra bedömningarna vilket de själva bekräftat men i år är det lättare att hitta rätt nivå. Vid ett fåtal tillfällen har det blivit för mycket fokus på det fysiska spelet men det handlar mer om en ledarfråga att få tjejerna att fokusera på rätt saker och varför man ska nyttja det fysiska spelet. Utmaningen som fortfarande finns är att det kan skilja ganska mycket i kunskap, mognad och storlek mellan tjejerna men glappet minskar varje år och jag tycker respekten finns hos nästan alla spelare om man möter en spelare som inte kommit lika långt i sin utveckling.”

”Problemet har varit domarna som varit väldigt ojämna, känns som de inte har vetat om hur de ska tolka reglerna så tjejerna har blivit väldigt osäkra på vad som gäller.”

Övriga kommentar kring projektet ”Tacklingar i Svensk Damishockey”

”Kan finnas poäng att tillåta tacklingar redan i F12 när de spelar på 1/3 plan. Inte samma fart om man är orolig för skador. Då får de mer tid att lära sig tacklas rätt.”

”Fungerar över lag bra.”

”Tjejerna ser mycket positivt på att få tacklas.”

”Jag har svarat då det är dåligt uppslutning på föreningar som detta berörs av. Vi har inte kommit

till denna nivå än. Men förhoppningsvis är vi där om några år. Har förmodligen mer att komma med då. Kan dock vara bra att kunna klicka i om man ens har nivån ni vill få in info om. Nu svarar man bara för att vi ”ska” trots att det inte berör vår verksamhet än!”

”Bra initiativ. Gör att även flickorna måste träna lite mer fys och bli starkare överlag för att utvecklas som hockeyspelare.”

”Rent generellt tycker jag inte att skillnaden mot tidigare blivit så stor.

”Bra utveckling och något som vi behöver fortsätta träna på, både att tackla och att ta emot tacklingar.”

”Gärna information och utbildning.”

”Mycket positiv. Bör införas vid samma ålder som för pojkar. Eftersom många flickor spelar U hockey så spelar dom med tacklingar redan. Bör självklart införas internationellt för att få en bättre produkt.”

”Lyft utbildningspaketet Närkampsspel.”

”Vi är bara i början av detta, låt det gå ett par säsonger och hockeyn kommer ha hunnit ifatt.”

”Jag tycker att det skulle tillåtas tacklingar för F12 så det blir en mer naturlig övergång med tacklingar på helplan. Det fungerar väldigt bra på killsidan.”

”Jag tycker att 13–16 är ett lite för stort åldersspann, det blir väldigt stor storleksskillnad på tjejerna. Det har fungerat bra pga. att tjejerna är kloka och inte är ute efter att köra över varandra. Men om det kommer någon som inte tänker så, då blir det nog inte lika bra. Men med det sagt så tycker jag att det har fungerat mycket bra och är absolut nödvändigt så dom lär sig tacklas och framför allt lär sig ta emot tacklingar innan de ska spela i seniorhockey.”

”Tycker att spelet fungerar bra och det är ett steg i rätt riktning mot en jämställdare idrott.”

”Bra initiativ, vill gärna att det finns en övningsbank och mer kommunikation.”

”Bara att alla lag/föreningar kör efter samma regelverk, och att domarna är medvetna om reglerna.”

”Bra initiativ, gör det enklare att spela med u också.”

”Jag helst skulle se att det är exakt samma regler

som i u-serierna (pojkherr) vad gäller tacklingar för att underlätta för domare samt att F13-16 borde spela i enlighet med U14 regler helt och hållet vad gäller matchtid/utvisningar osv, detta bör tydligt fastslås och skickas ut till alla föreningar för att samma regler skall gälla överallt vad gäller speciellt matchtid, paus tid, spolning, is värming, utvisningstid och regler för tacklingar.”

”Jag tycker att det är positivt att tidigt lära sig att spela ett regelrätt fysiskt spel men även att man tidigt förstår att om man kan ta emot en tackling på rätt sätt så behöver det inte göra ont eller leda till skador.”

”Tycker att det är rätt väg att gå för utvecklingen av damishockeyn. Sedan behöver vi fortsätta att kommunicera och utbilda både ledare, domare och alla andra runt ishockeyn.”

”Jag önskar verkligen att tacklingar fortsatt kommer att vara tillåtna. Det är ett steg i rätt riktning för tjejhockeyns fortsatta utveckling!”

”Det är viktigt att alla ledare utbildar sina spelare i denna del av spelet för att det ska fungera och utvecklas med de som får det som en naturlig del i sin hockeyresa.”

”Behåll Tacklingarna!”

”Tycker det är bra då många spelar med grabbar och då blir det tacklingar så jag tycker att de skulle vara från F12 och uppåt. Viktiga är ju att man är med och lär dom tacklingar på rätt vis så dom farliga tacklingarna blir färre.”

”Inget speciellt. Är inga problem att ha samma regler för både tjejer och killar. Mindre dumheter bland tjejerna så mindre risker med tacklingar.”

”Väldigt sen kommunikation om införandet skapade osäkerhet från spelarna. Förvirring som har lagt sig. Extremt svagt intresse för utbildning/infotillfällen som förbundet anordnade. Det är för svag kommunikation mellan förbundet och ner till tränare ledare. Beror säkert på flera faktorer. Här behöver alla inblandade bli bättre. Från ledare, föreningar och förbundet. Förslag att man kommunicerar mer direkt med tränare och ledare. Utifrån ett inlärnings perspektiv och fysiologi borde fysiskt spel införas tidigare (F12) för att lära sig hantera och utveckla fysiska spelet där hastigheten är lägre och fysiken hos spelare är mer homogen. Att tidigare lära sig hantera fysiskt spel tekniskt och psykologiskt. Åldersspan-

net på F14/16 är stort och där med vikt/massa betydligt större vilket skapar större risker på flicksidan.”

”Det är ingen lätt operation att införa tacklingar på ett bra sätt och säkerställa kvalitén i hur och när det sker men på elitnivå är det tydligt att det fallit väldigt väl ut! Att införa det på ungdomssidan kräver däremot ett större engagemang eftersom elitklubsstrukturen inte bär förändringen med samma automatik där. Här behöver förbundet fortsätta utbilda och krav ställa samtidigt som dialog och kalibrering facilitets föreningarna emellan utifrån de faktiska förutsättningarna i de olika ungdomsserierna. Gör vi det på slentrian ser jag framför mig att vi tappar spelare pga. skador som uppstår i situationer som inte hade behövt uppstå.”

”Bra med tacklingar. Bättre börja tidigare så dom lär sig hitta balans. Sen är det viktigt att tränare stävjar vårdslösa tacklingar.”

”Bra initiativ, behöver likställas med killhockeyn så mycket det går. Jag tycker om att det inte är nord-sydtacklingar. Nu har tjejerna använt tacklingar för att få en fördel i ishockeyn och inte på grund av att skada eller att det ska se snyggt ut.”

”Tacklingar/närkampsspel tillhör hockeyn och är helt rätt att tillämpa på samtliga helplansserier.”

”Fortsätt. Inför tacklingar än tidigare så de lär sig tidigt att tacklingens syfte är att vinna puck, inte att mosa en motståndare.”

”Viktigt att utbilda spelare, ledare och domare så att alla är på samma bana.”

”Nej.”

”Mycket bra att den regeln kom till.”

”Tycker att det är bra att även flickor får lära sig att tacklas, eftersom det är en del av sporten. Mycket bättre när vi får börja utbilda spelarna för det i samma ålder som pojkarna, för det gör att de får utöva sin sport på samma villkor. För sportens skulle tycker jag att det här är ett viktigt steg och hoppas vi kommer fortsätta med det här upplägget.”

”Fortsätta utbilda om när och varför det fysiska spelet ska användas men också hur man skyddar sig vid till exempel tacklingar för att som mottagare kunna hantera fysiskt spel.”

”Detta har bara varit positivt för tjejhockeyn.”

SLUTSATSER OCH VIDARE ARBETE

Slutsatser och vidare arbete

Spelarnas säkerhet – skador

Utifrån ett skadeperspektiv har antalet anmälda hjärnskakningar sjunkit sedan införandet av mer fysiskt spel från 2018. Under en längre tid har vi följt skadeutvecklingen framför allt hjärnskakningarna och vi kan inte se någon direkt förändring före och efter införandet av tacklingarna. Slutsatserna är att skadorna inte ökat av införandet av mer fysiskt spel. Men det är dock viktigt att fortsätta att rapportera alla skador i de systemen som vi har för att följa utvecklingen. Det ger oss också mer kunskap om vilka skador som blir vanligast och där vi kan fortsätta arbeta förebyggande i unga år för att förhindra dessa skador. Hjärnskakningar var på topp tre skador för damer innan införandet av mer fysiskt spel från U13F och uppåt.

Sportsligt perspektiv

Slutsatserna där man kan se en stor skillnad i mer fysiskt spel är att det förbereder framför allt den spelaren som är puckförare på ett helt annat sätt. I och med ökandet av det fysiska spelet i Svensk Flick- och damishockey har vi också tagit kliv prestationsmässigt internationellt med vårt representationslandslag. Den internationella ishockeyn på damsidan går åt det mer fysiska hållet och ur det sportsliga perspektivet är detta ett viktigt steg att ta. Viktigt att alla spelare tränas i det fysiska spelet och utsätts för detta i den dagliga träningsmiljön. Stort ansvar på klubbar att inte göra skillnad på tjejer och killar utan att utbilda ishockeyspelare i närkampsspel och fysiskt spel från ung ålder.

Domarnas perspektiv

I och med införandet av mer fysiskt spel blir det inte lika stor differens att döma flickor/damer mot pojkar och herrar. Det finns ett fortsatt utbildningsbehov av förskjutningen av reglerna inom flick och damishockeyn. Material som filmklipp som illustrera vad som är rätt och fel när det gäller det fysiska spelet bör fortsätta användas vid utbildning av domarna. Det finns en utmaning i att regelverket det fortfarande finns en liten skillnad i reglerna mellan herr och damishockeyn. Viktigt att alla har tålamod och hjälper och stöttar i processen för att vi skall få behålla och utveckla fler domare.

Avslutning

Andra faktorer som implementeringen av mer fysiskt spel bidrar med kan vara för tidigt att uttala sig om. Ishockeys normer kommer att ändras något, normer om att herrishockeyn är tuffare och att tjejer inte får tacklas kommer troligtvis att suddas ut från den skarpa linje som tidigare distinkt funnits mellan herr och damishockeyn. I förläningen kan det också innebära att begreppet damishockey används mer sällan och att vi pratar om ishockey och ishockeyspelare i fortsättningen.

Detta arbete med fysiskt spel som pågått det senaste 7 åren är en start för kommande tid framöver. Spelarnas säkerhet och skadeproblematiken har fått stått i centrum för detta projekt men har också medfört andra positiva incitament. Denna rapport är en beskrivning för hur detta arbete gått till och hur implementeringen av att återinfört fysiskt spel i ishockeyn för damer har gått till och vad som legat till grund för detta. Nu väntar fortsatt utbildning och implementering för att utbilda spelare, domare och tränare framöver där alla behöver hjälpas åt att ta ett ansvar för frågan.

Summary

Player’s safety – injuries

From an injury perspective, the number of reported concussions has decreased since the introduction of more physical play in 2018. For a long time, we have been monitoring the development of injuries, especially concussions, and we cannot see any direct changes before and after the introduction of physical play. The conclusion is that injuries have not increased due to the introduction of more physical play. However, it is important to continue reporting all injuries in the systems we have to monitor the development. This also provides us with more knowledge about which injuries are most common and where we can continue to work preventively from a young age to prevent these injuries. Concussions were among the top three injuries for women before the introduction of more physical play from U13F and up.

Sporting perspective

The conclusions that show a significant difference in more physical play are that it prepares the player with the puck in a completely different way. With the increase of physical play in Swedish girls’ and women’s hockey, we have also made performance strides internationally with our national team. International hockey for women is moving towards more physicality, and from a sports perspective, this is an important step to take. It is important that all players are trained in physical play and exposed to it in their daily training environment. Clubs have a great responsibility not to differentiate between girls and boys but to educate hockey players in close combat play and physical play from a young age.

Referees’ perspective

With the introduction of more physical play, it is not as different to referee girls/women compared to boys/men. There is a continued need for education about the shift in the rules within girls’ and women’s hockey. Materials such as video clips illustrating what is right and wrong in terms of physical play should continue to be used in the education of referees. There is a challenge in the rulebook as there is still a slight difference in the rules between men’s and women’s hockey. It is important that everyone has patience and helps and supports in the process so that we can retain and develop more referees.

Conclusion

Other factors that the implementation of more physical play contributes to may be too early to comment on. Hockey norms will change somewhat, norms that men’s hockey is tougher and that girls are not allowed to tackle are likely to fade from the sharp line that has previously distinctly existed between men’s and women’s hockey. In the long run, it may also mean that the term women’s hockey is used less frequently and that we will talk about hockey and hockey players going forward.

This work on physical play, which has been ongoing for the past 7 years, is a start for the coming time. Player safety and injury issues have been central to this project but have also brought other positive incentives. This report describes how this work has been conducted and how the implementation of reintroducing physical play in women’s hockey has proceeded and what has been the basis for this. Now, continued education and implementation await to educate players, referees, and coaches in the future, where everyone needs to help each other take responsibility for the issue.

ANTECKNINGAR

[illegible]

